Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St, Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 227. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 1-го ГРУДНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 1, 1982 No. 227. VOL. LXXXIX.

Влаштували конференцію в честь Г. Костюка

Ню Йорк, Н. Й. (Л. Волянська). — „І ось сталося так, що 80 років тому в році, коли з'явився перший літературний твір Володимира Винниченка „Краса і Сила", з'явилася також на світ людина, яка в майбутньому стане найвидатнішим знавцем і опікуном літературно-мистецької спадщини великого письменника і громадсько-політичного діяча".

Це було головним мотивом кількох доповідей у суботу, 6-го листопада, в залі Української Вільної Академії Наук, де відбулася ювілейна конференція, влаштована спільно з Об'єднанням Українських Письменників „Слово", для відзначення цього 80-річчя від дня народження проф. Григорія Костюка, видатного літературознавця, критика та історика літератури, який виконав поруч іншого „гігантську, вже понад 30-річну працю", видіставши з напівзабуття постать Володимира Винниченка.

Проф. Григорій Костюк

У виповненій по вінця залі конференцію відкрив президент УВАН проф. д-р Юрій Шевельов розповіддю про вже 40-річне приятелювання своє з Ювілятом; він схарактеризував професора, як одного з „когорти Хвильового", що має тверезість розуму і разом з тим романтичну віру в добро і вирозуміння до людини, який відзначається подивугідною впертістю і невтомністю людини-трудівника типу франківських трудівників-каменярів, що „слави людської зовсім не бажали".

З дотепом представив далі проф. Шевельов програму конференції, обмежуючи кожного з п'яти прелеґентів стисло до 20-хвилин часу. І дійсно, головуючи на конференції, професор пильнував цей час, дозволяючи лиш на 5-хвилинне перетягання доповіді, під загальне доброзичливе схвалення слухачів і самих прелеґентів, які почували себе тут свобідно і непримушено, зовсім як вдома.

Підкресливши заслуги Ювілята — творця науки винниченкознавства, чи навіть „постишевології", голова конференції звернув увагу присутніх на експозиції з життя і творчости Г. Костюка, які приготувала тут, у залі УВАН, Оксана Радиш, і представив першого промовця. Проф. Петро Голубенко розповів про „Поле бою: життєвий і творчий шлях Г. Костюка". Перед слухачами пройшли п'ять періодів життя і діяльности Ювілята, юність якого „зустрілася з юністю нації". Це життя, через українізацію, „Пролітфронт" і знайомство з Хвильовим, через „окаянні роки" каторги, через війну дійшли до еміґрації, де Г. Костюк вже на волі віддався цілком своєму покликанню — „відкопати закопаних нами і не нами письменників".

На весні 1951 року Ювілят очолив Винниченківську комісію УВАН і став „одним воїном у полі", поставивши самотужки свого „володаря дум" на те місце, яке В. Винниченкові і належить, „щоб постать Винниченка залишалася в історії українського народу такою, якою вона повинна бути".

Другу доповідь дав молодий науковець і поет з Торонто проф. Данило Струк, заголовивши її інтриґуючим запитом: „Хто такий Борис Подоляк?" Доповідь була незвичайно оригінальна: на підставі прочитаних двадцяти трьох статтей із 34-ох есеїв, надрукованих по різних періодиках у вільному світі, що підписані цим псевдом Ювілята, проф. Д. Струк вирішив змалювати нам сильветку Бориса Подоляка, — „альтер еґо" Григорія Костюка, без допоміжних даних, які відомі про нього з творчости й довідників чи періодичної преси. Прелеґент дійшов у своєму „інвестиґаційному" біографічному нарисі цікаво до висновку, що Б. Подоляк „зовсім відмінна особа від самого Костюка".

По Другій світовій війні появився Б. Подоляк у Львові, „закінчив" свою діяльність — у 1972 році. Відразу Б. Подоляк виявив чималу цивільну відвагу, коли надрукував у „Мурі" 1946 року статтю про Любченка. Не злякався Подоляк

(Продовження на ст. 7)

МОСКВА ВЖИВАЄ ХЕМІЧНУ ЗБРОЮ

Вашінґтон. — Державний секретар Джордж Шулц обвинувачуючи Совєтський Союз у „цинічному знехтуванні міжнародного права", заявив у понеділок, 29-го листопада, що Совєтський Союз та його союзники продовжують провадити хемічну війну в Ляосі, Камбоджі та Афганістані.

У точному звіті, поданому, Конґресові та Об'єднаним Націям, Дрордж Шулц заявив, що нові докази застосування хемічної та токсичної зброї комуністичними силами „може мати серйозні наслідки щодо безпеки світового суспільства, особливо для безпеки малих народів, саме таких, які піддані дії цієї зброї тепер".

„Якщо такі основні елементи людських прав можна цілковито іґнорувати, то як можемо повірити в пошанування людських прав взагалі?", — спитав Шулц. „Світ не може мовчати перед такими людськими стражданнями".

У дальшому Шулц сказав, що намагання ЗСА зробити тиск на Совєтський Союз та його друзів припинити застосування хемічної та токсичної зброї „не привели до припинення застосування цієї зброї цими країнами". „Навпаки, вони продовжують заперечувати правду про нелеґальне застосування ними цієї зброї", — підкреслив Шулц.

Заява була опублікована саме в той час, коли Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй 114-ма голосами проти 21 проголосувала вже четвертий раз за три роки, вимагаючи, щоб Совєтський Союз вивів свої війська з Афганістану.

Відбудеться конференція шкіл українознавства в Гартфорді

Гартфорд, Конн. — Педагогічі дорадники й директори шкіл українознавства Бостону, Гартфорду й Ню Гейвену рішили відбути в неділю, 5-го грудня ц.р., першу конференцію учителів округи Нової Англії.

На цих нарадах, що відбудуться тут в приміщеннях Української Парафіяльної Школи при 125 Weathersfield Ave. та будуть тривати від години 11-ої рано до 5-ої по полудні, плянується порушити важні справи українського шкільництва, як програми навчання, підручники й посібники, вишкіл молодих учителів, педагогічні та адміністраційні проблеми, англомовні кляси, дошкілля і світлички. Відновлення чи відкриття шкіл українознавства у тих громадах, де вони є конечні, як рівнож охоплення системою шкільництва тих дітей, що далеко віддалені від українських осередків, буде також темою цієї зустрічі.

В програмі будуть короткі доповіді на окремі теми, дискусії, виміна думок і товариська зустріч під час спільного обіду.

В другій частині цієї конференції, що почнеться о годині 3-ій по полудні плянується порушити справу навчання релігії, співпрацю школи з Церквами, батьківськими комітетами чи опікунами шкіл та молодечими організаціями. На цю частину запрошується духовенство, виховників і провідників молодечих організацій та представників батьківських комітетів й опікунів шкіл.

Організатори зустрічі хочуть дати змогу усім учителям округи Нової Англії взяти активну участь та взаємно поділитися своїм досвідом з другими, спільно обдумати спосіб дальшої праці для збереження української мови та духовости серед молоді, які є передумовою дальшого існування Українських Церков, молодечих організацій та громадсько-політичних установ.

ПОЧАЛАСЯ ТРИТИЖНЕВА СЕСІЯ КОНҐРЕСУ

Вашінґтон. — Тритижневі наради 97-го Конґресу ЗСА відновилися в понеділок, 29-го листопада, якраз після святкової перерви на День Подяки. Ця сесія обох палат Конґресу є останньою шансою ще цього Конґресу позакінчувати розпочаті справи, бо в наступному 98-му Конґресі, який розпічне свою діяльність 3-го січня 1983 року, вже будуть деякі інші законодавці. В Сенаті не буде п'яти сенаторів, бо на їх місце восени вибрано п'ять нових, а в Палаті Репрезентантів не буде 79-ти конґресменів, бо на їх місце прийдуть вибрані нові.

Сесія відбудеться з тими самими фіскальними проблемами, що займали головну увагу Конґресу і перед листопадовими виборами, які залишили Сенат і надалі в руках республіканців а Палата втратила 26 республіканців на користь демократів. Цю післявиборчу сесію Конґресу розпочато на прохання Президента, хоч цього не хотіли керівники обох палат з обох партій. Але Р. Реґен бажає позакінчувати хоч деякі законодавства, які потрібні державі й Урядові. Тут мова йде про ухвалення принаймні 10 з усіх 13-ти рахунків на витрати Адміністрації. Боротьба за ухвалення цих законопроєктів буде тяжча, ніж це було перед осінніми виборами, бо в Конґресі вже відчувається „демократизація" членства, що матиме місце в січні, тобто не всі бажання республіканського Президента будуть ухвалені так, як цього бажав би він. Найбільші вигляди на швидке схвалення має законопроєкт про віднову шосейних шляхів і мостів, що його називають законопроєкт затруднень при направі доріг і мостів. Оподаткувавши всіх покупців бензини на 5 центів за ґальон, здобудуться фонди, при допомозі яких затрудниться чверть мільйона робітників.

АНДРОПОВ ОДІДИЧИВ РІЗНІ КЛОПОТИ

Вашінґтон. — Юрій Андропов, новий совєтський лідер, має перед собою проблеми набагато складніші, ніж ті, що стоять перед західніми демократіями в той час, як світова економіка охоплена застоєм і спадом, безробіттям і кризою надпродукції, — такі висновки роблять аналітики економічних справ у Вашінґтоні.

З'єднані Стейти Америки та інші демократії переживають спад, який викликаний в основному намаганнями урядів побороти інфляцію. Спад у Совєтському Союзі викликаний багаторічним поганим плянуванням економіки, слабими місцями в продукції, жахливою політикою в сільському господарстві та багаточисленними недостачами.

Проблеми совєтської економіки, а також особиста біографія Андропова допускають, що Москва послабить контролю в складних механізмах промисловости і сільського господарства. В цей самий час Андропов збільшить, мабуть, свою залежність від Заходу і буде наражений на більшу критику того ж Заходу.

Андропов вже показав перші ознаки цієї потенціяльної зміни політики, коли він остерігав Захід у своїх виступах на військову тему, а також у своїй пропозиції дозволити совєтським селянам більше особистої ініціятиви. Андропов це „людина, яка не знає нічого у промисловому чи сільськогосподарському виробництві", і не дасть затягнути себе в трясовиння дрібних щоденних рішень плянової економіки, — говорить Джеррі Гю, експерт з совєтської економіки в Дюрґемському університеті та в Інституті Брукінґа у Вашінґтоні.

Андропову залишилося заповнити ще три вакантні місця в 15-особовому політбюрі та багато інших місць, які займають старі та хворі люди, для того, щоб вони допомагали йому керувати внутрішніми справами.

Совєтське сільське господарство розвалилося з огляду на поєднання кількох нещасть: поганої погоди, ще гірших доріг і поганого перспективного централього плянування, яке душило всяку особисту ініціятиву. Андропов, вважає Гю, притримується таких самих поглядів, як колись Нікіта Хрущов, в основному вважаючи, що нестатки в Совєтському Союзі є викликані зовнішніми факторами, перш за все політикою ЗСА.

ПРЕЗИДЕНТ РЕҐЕН ВІДВІДУЄ ЛАТИНСЬКУ АМЕРИКУ

Вашінґтон. — Президент Роналд Реґен відвідує чотири країни Центральної і Південної Америки з метою скріпити демократичні уряди та пропаґувати антикомуністичний хрестоносний похід, який він проголосив в британському парляменті в червні ц.р. В пляні його є відвідати чотири країни і відбути конференції з шістьма президентами.

Президент Реґен конферуватиме з президентом Бразилії Жоао Фіґерейдо, з президентом Колюмбії Белісаріо Бетанкуром, президентом Коста Ріки Люїзом Альберто Монґе і з президентом Гондурасу Робертом Суазо. Крім того, він також зустріне президента Ґватемалі Ефраїна Ріос Монтта в Гондурасі і президента Ель Сальвадору, Альваро Маґану, в Коста Ріки.

Предметом тих важливих нарад будуть такі справи, як скріплення демократичних урядів та антикомуністичних сил взагалі; підбудування економічно-торговельних і індустріяльних потенціялів та відкликання мілітарних дорадників і заборона імпорту тяжкої зброї з комуністичних країн. Далі, на програмі президента Реґена є також намагання направити відносини поміж ЗСА і країнами Південної Америки, які дуже погіршилися через американську мілітарну і економічну допомогу Британії під час її війни з Арґентиною за Фальклbackendські острови.

Кожна з тих країн має особливі проблеми економічного і індустріяльного характеру, але всі вони мають історію безоглядного нищення будь-якої опозиції порушуючи людські і громадянські права.

Поїздка президента Реґена викликала голосний протест проповідників сандіністів в Нікараґуа, які назвали відвідини Президента „провокацією" і які твердять, що темою його розмов в Центральній Америці буде „плянована інвазія" Нікараґуа. Як відомо, в Гондурасі діють комуністичні групи, піддержувані урядом Нікараґуа, але уряд Гондурасу є проамериканський і ЗСА дає йому допомогу у формі мілітарного постачання та вишколу старшин і летунів.

У Філядельфії відбудеться роздача нагород УІ Літературного Конкурсу ім. І. Франка

Філядельфія, Па. (Я.К.). — Секретаріят УІ Літературного Конкурсу ім. І. Франка при Раді Культури СКВУ подає до відома, що в суботу, 4-го грудня ц.р., тут в залі Українського Освітньо-Культурного Центру відбудеться врочисте вручення нагород УІ Літературного Конкурсу ім. І. Франка.

Патронат над цією імпрезою обняла ієрархія Української Церкви, а в Діловому комітеті є УКУ, УВУ, наукові товариства, так централі, як і філядельфійські відділи, не згадуючи вже самих літературно-мистецьких організацій.

Ввесь дохід призначений на наступний Літературний Конкурс, який мабуть відбудеться в Ню Йорку.

За ближчими інформаціями слід звертатися: Ukrainian Literary Committee, 539 W. Olney Ave., Philadelphia, Pa. 19120.

Маркос погрожує священикам

Маніля, Філіппіни. — Президент філіппінських островів Фердинанд Маркос заявив, що він розгромить „бунтівничих священиків", які допомагають протиурядовим партизанам.

Своїм кроком філіппінський президент поглибив непорозуміння між церквою і державою. „Дні священиків давно пройшли", — заявив 64-літній Маркос на зборах ветеранів війни, що передавалися по телебаченню.

Маркос сказав, що католицьких священиків, які допомагають повстанцям, будуть судити згідно з законом проти заколотів, який забороняє приналежність до комуністичної партії або всякої іншої організації, підтримуючої насильне скинення уряду. Максимальне покарання за такий злочин — кара смерти.

„Закон є закон", — сказав Маркос, який править країною з 50-мільйонним населенням вже 17 років. „Якщо уряд буде робити вийнятки в застосуванні закону про підбурювання, тоді наша гра програна."

„Той час, коли священики диктували, що ми повинні робити у відношенні до наших місцевих урядів та у відшошенні до нашої політики — пройшли".

Це попередження президент Маркос зробив тоді, як один провідний релігійний інтелектуаліст заявив, що конфлікт між церквою і державою є неминучий.

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР Ю. ЯРЕМКЕВИЧА

Ню Йорк, Н.Й. — З Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 3-го грудня ц.р., тут у приміщенні цього Клюбу, при 136 Друга авеню, відбудеться Авторський Вечір поета і композитора, проф. Юрія Яремкевича (Якима Вечера). У програмі Вечора візьмуть участь: проф. д-р Василь Лев — слово про автора, Ліна Белюць, — спів, пісні композиції проф. Яремкевича та Ірина Фабрика — фортепіяновий супровід. Читання творів: Л. Белюць, інж. Тарас М. Грицай, як і сам автор.

В Америці

СТОЛИЧНІ СПЕЦІЯЛІСТИ ЗАПОВІДАЮТЬ, що плян президента Роналда Реґена випродукувати 100 могутніх ракет типу МХ і вмістити їх разом в стейті Вайомінґ викличе велику опозицію в Конґресі, коли Конґрес розглядатиме проєкт мілітарного бюджету в сумі 201,3 більйона долярів. Проєкт для продукції ракет типу МХ вимагає 26 більйонів долярів. Секретар Оборони Каспар Вайнберґер, у відповідь критикам, заявив, що плян Реґена з новими ракетами МХ є практичний і зневтралізує теперішню совєтську перевагу в нуклеарній зброї.

СЕН. ГЕНРІ ДЖЕКСОН, ВИСТУПАЮЧИ НА телевізійній програмі „Зустріч з пресою", заявив, що президент Роналд Реґен повинен зустріти совєтського „боса" Юрія Андропова „якнайскоріше" і „притишити" свій „антисовєтський тон". Одначе сен. Джексон перестеріг проти спонтанного думання, що американсько-совєтські відносини поліпшать негайно, тому, що в Кремлі прийшли зміни в провідництві. Тому на його думку зустріч Реґена з Андроповим на „вершинній конференції" могла б допомогти в покращанні американсько-совєтських відносин.

З ВАШІНҐТОНУ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО Верховний Суд розглядатиме свої рішення з 1973 року, про леґалізацію абортів, що, як відомо, далі є контроверсійною проблемою в американському суспільстві. Верховний Суд розглядатиме можливості наскільки жінка має право покінчити свою вагітність. Групи, що є проти абортів привітали це рішення, думаючи, що воно може привести до скасування абортів за федеральні фонди.

ЗГІДНО З ОПІНІЄЮ ЧЛЕНІВ УРЯДУ, ПРЕСИ І голосів дипломатичного корпусу у Вашінґтоні, державний секретар Джордж Шулц „вив'язується надзвичайно успішно зі своїх обов'язків". В тих публічних оцінках переводять порівняння між спокійним Шулцом і емоційним Александром Гейґом, що зрезиґнував несподівано з посту державного секретаря. Шулц виявив свій власний „стиль" у веденні закордонної політики. У противагу Гейґові, Сайрусові Венсові і Генрі Кіссінджерові, які часто виїжджали закордон, Шулц в більшості виконує свої завдання при помочі вишколеного персоналу та добре поставленої комунікаційної системи Державного департаменту.

ДРАМАТИЧНЕ ЗМЕНШЕННЯ ВІДСОТКІВ НА позички для індустрії, яке нарешті вирішила зробити Федеральна резервна система під великим тиском з боку Роналда Реґена і взагалі загальної громадської опінії в ЗСА, позначилося дуже корисно також на домобудівельній індустрії. „Перший раз від трьох років, — сказав речник Крайової асоціяції будівельних домів, — ми бачимо якийсь певний просвіток". Найбільша будівельна фірма ЗСА ЮЕс Говм, яка має річний бюджет на 850 мільйонів долярів, зголосила у вересні зріст замовлень на 124 відсотки — небачений вже довший час відсоток зголошень на нові будинки.

НАРЕШТІ ПОЯВИЛИСЯ НОВІ, ЩЕ КОРОТШІ, як досі форми для обрахунків прибуткового податку, формуляри, що їх повинні виповнити певні працюючі американці і відіслати до Управління збирання податків перед 15-им квітня 1983 року. Ці формуляри значно коротші від т.зв. „коротких форм", які існували всі ці роки. Обраховують, що приблизно 22 мільйони американців зможуть скористатися з цих легких для виповнення формулярів. Такий формуляр має тільки 11 рядків, що становить половину колишніх „коротких форм", число 1040А. Ці формуляри матимуть право вживати такі працюючі, які не мають утриманців, тобто самотні, і заробляють менше ніж 50,000 долярів річно. Формуляри друковані на світло-зеленому папері, а не на білому, бо дослідники з податкового управління науково ствердили, що небілі формуляри виповняють люди більш правильно, не роблячи пропусків і помилок, — пише журнал „Нюзвік" з 29-го листопада.

МОБІЛ, ШЕЛЛ ТА ІНШІ НАФТОВІ КОМПАНІЇ вводять на своїх бензинових станціях нову практику — повну автоматизацію обслуги авт. Щоб купити бензину, автоводій покладе у відповідну щілинку при помпі свою кредитову картку або гроші і сам набере в авто бензину. Така повна відсутність обслуги авт людиною, працівником станції, заощадить і покупцям і компаніям колосальні видатки. „Коли ви позбудетеся праці з папірцями, ощадження будуть і є просто феноменальні", — сказав один з керівників компанії Шелл.

Померла Ірина Вільде

Львів. — Тут на 76-му році життя нещодавно померла українська письменниця Ірина Вільде, кілька тижнів після урочистого відзначування цього літа її 75-річчя, коли їй вручено „почесну грамоту" від Президії Верховної Ради УССР. Справжнє ім'я і прізвище — Дарина Полотнюк, з дому Макогон.

Ірина Вільде — Дарина Полотнюк народилася в родині народного учителя і письменника Д. Макогона в травні 1907 року в Чернівцях, Буковина; навчалася вона у Львівському університеті; працювала вчителькою і співробітницею журналу „Жіноча Доля" в Коломиї. До Другої світової війни вийшли такі повісті письменниці: „Метелики на шпильках", „Б'є восьма" і „Повнолітні діти"; книга нарисів і оповідань „Химерне серце". Після війни, часто-густо примушена писати „на соцзамовлення", письменниця ще дала багато творів різного жанру, серед яких роман „Сестри Річинські" (книга І — 1958, книга ІІ — 1964) нагороджено Шевченківською премією.

Ізраїль пішов на поступки

Єрусалим, Ізраїль. — Ізраїльський уряд, який був у непорозумінні з урядом Ливану щодо початку переговорів про виведення своїх військ з ливанської території, відкликав у неділю, 28-го листопада, свою вимогу щоб переговори велися на рівні міністрів. Уряд президента Аміна Ґемаєля настоював, щоб переговори були на рівні військових представників, а Ізраїль хотів надати переговорам ширшої основи.

Спеціяльний висланник ЗСА на Близький Схід Филип Габіб зустрівся минулої неділі в Каїрі з міністром закордонних справ Єгипту Камалем Гассаном Алі, щоб обговорити способи поширення процесу мирного полагодження проблем Близького Сходу, включаючи інші арабські країни до переговорів. Речник міністерства закордонних справ Єгипту сказав, що Єгипет вітатиме участь як Визвольної Палестинської Організації, так і Йорданії на переговорах про автономію західнього берега Йордану і полоси Ґази.

Під час недавніх відвідин Єгипту президентом Франції Франсуа Міттераном, президент Єгипту Госні Мубарак закликав ПВО визнати Ізраїль з наміром включити ПВО до запропонованих ЗСА переговорів.

ҐЕОРҐІЙ АРБАТОВ, ДИРЕКТОР ІНСТИТУТУ ДЛЯ вивчення ЗСА і Канади, в інтерв'ю з журналом „Тайм" заявив, що „Совєтський Союз постійно намагається політично розв'язати афганську проблему. Ми думаємо, що вона повинна бути розв'язана політичними засобами", — заявив совєтський експерт для справ ЗСА.

У світі

ПОНАД ДВА МІЛЬЙОНИ УРУҐВАЙЦІВ голосували в неділю, 28-го листопада, перший раз за дев'ять років, щоб вибрати політичних лідерів, які будуть вести переговори про перехід влади в руки цивільних осіб. Біля 500 офіційних представників трьох затведжених партій повинні бути вибрані. Потім вони виберуть бюро директорів кожної партії, які в свою чергу назначать кандидатів на президента у виборах у листопаді 1984 року.

ПОНАД 1,500 ЛІБЕРАЛЬНИХ БУНТІВНИКІВ в неділю, 28-го листопада, утворили нову ліво-ліберальну політичну партію в Західній Німеччині на знак протесту проти утворення союзу між Гансом-Дітріхом Ґеншером, лідером вільних демократів, і Гельмутом Колєм, консервативним канцлером. Лідером нової політичної ліберально-демократичної партії буде Ульріх Крюґер, колишній член парляменту в Гессе.

ОФІЦІЙНІ РЕЧНИКИ ІТАЛІЙСЬКОЇ соціялістичної партії повідомили в неділю, 28-го листопада, що соціялістична партія схвалює плян оздоровлення економіки країни, поданий назначеним утворити новий уряд Італії прем'єр-міністром Амінторе Фанфані. Таким чином шлях для утворення нового коаліційного уряду — вільний.

ПРЕЗИДЕНТ ПАКІСТАНУ ЗІЯ УЛЬ-ГАК ЗАЯВИВ, що перші загальні вибори від 1977 року можуть відбутися „за два або три роки". Президент Зія, виступаючи на пресовій конференції в своєму домі в Равальпінді, сказав, що „дуже важко подати точні рамки щодо часу виборів, але в межах двох або трьох років ми зможемо провести вибори".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Мир на базі сили

Виголошена у минулий понеділок, 22- листопада радіо-телевізійна промова президента Роналда Реґена, присвячена вперше в історії Америки виключно справі оборони, стала історичною подією, поскільки вона вносить новий елемент не тільки у внутрішню й закордонну політику ЗСА але й цілу міжнародну ситуацію. Президент Реґен проголосив рішення приступити до продукції й розташування 100 ракет далекого засягу, типу МХ, коштом 26 більйонів долярів. Здаючи собі справу, що це буде дуже важко і трудно дістати згоду Конґресу на такий велетенський видаток при існуванні кругло 11-ти мільйонів безробітних людей в Америці, Президент звернувся безпосередньо до народу.

Він мотивував потребу такого видатку для модернізації американських збройних сил — як засобу для збереження миру. Мир, мовляв, можна зберегти тільки тоді, коли Америка буде настільки сильна, що Совєтський Союз, єдиний у нашому часі потенціяльний аґресор, побачить безвиглядність атаки проти вільного світу і необхідність шукати з репрезентантом вільного світу, яким є Америка, договорення про редукцію збройного арсеналу. Реґен раз-у-раз підкреслював, що це дозброєння потрібне, необхідне, власне задля збереження миру. Водночас він раз-у-раз говорив про бажання покращати взаємини поміж урядами ЗСА і СССР. Він виявив, що в цій справі вислав відручного листа до наступника Брежнєва у Кремлі Юрія Андропова і вистерігався будь-якої нотки, що звучала б як погроза. Таким чином цілий той виступ президента Реґена йшов двома рейками: вимогою дозброєння Америки, що в очах всіх лібералів в Америці й цілому світі рівнозначне з маніфестацією „мілітаризму", і запевнюванням про миролюбність Америки і її бажання покращати відносини з СССР. Свою промову ілюстрував різнокольоровими нарисами, що унагляднювали стан збройних сил Америки і Совєтського Союзу особливо в ділянці ракет. Тим показом Президент з'ясував, наскільки слабшою стала Америка у ділянці ракетної зброї. Як звичайно, Роналд Реґен проявив у тому своєму останньому виступі подивугідний, красномовний хист: промовляв на протязі 22-ох хвилин плавко, з пам'яті, не заглядаючи до згортка рукопису в руках, — логічно, переконливо.

Але, очевидно, він ледве чи переконав чи переконає Конґрес, у якому збільшилась в останніх виборах демократична сила, і ледве чи переконає увесь американський та міжнародний світ пацифістів. Ракета типу МХ — це останній винахід військової техніки, це найстрашніша зброя, яку дотепер придумано. ЗСА мають кругло 1,000 далекосяжних ракет типу „Минитмен", але вони „двочленні", — ракета МХ десятичленна — значить, одно стрільно вдаряє водночас у десять передбачених цілей, при чому до перфекції доведено докладність поцілу. Одна ракета з десяти атомовими головками — це небувала дотепер загроза для потенціяльного напасника. Президент, рекомендує придбання тієї ракети для збройного арсеналу Америки, водночас накреслив плян такого розміщення цієї ракети у стейті Вайомінґ, де вона була б забезпечена від можливости знищення її несподіваною атакою совєтськими далекосяжними атомовими ракетами. Ракету типу МХ винайдено ще за урядування президента Картера і вже тоді говорилося про можливість її продукції. Але Картер відкинув цей проєкт під тиском своїх ліберальних дорадників і рішився будувати мир радше на базі договорювання із СССР про обмеження стратегічної зброї. Таким чином президент Джіммі Картер підписав з Брежнєвим договір, відомий, як „САЛТ 2" —, що його, проте, Сенат не ратифікував, прийшовши до переконання, що „САЛТ 2" корисний тільки для СССР, а не для ЗСА. Реґен прийняв іншу концепцію: базування миру на силі. Він радий теж переговорювати й договоритися з кремлівськими володарями, але з позиції сили, а не слабости, яка існувала за президентури Картера.

Від часів Вудро Вілсона, коли йшов спір між Капітолем і Білим Домом довкола справи ратифікації Версальського мирового договору і чартеру Ліґи Націй, не було такого гострого конфлікту між законодатною і виконавчою владою в Америці, який настав тепер у справі видаткування 26 більйонів на 100 ракет типу МХ. Традиційне суперництво між Капітолем і Білим Домом стосується тепер цієї найповажнішої справи, якою є безпека миру, забезпека майбутньости прийдешнім поколінням, справа стабільности у світі.

Президент Реґен каже правду, що найкращим ґарантом миру є сила країни, як і — „віце верза" — найбільшою загрозою для миру є її слабість. Коли безпосередньо після Другої світової війни ЗСА односторонньо роззброїлись, швидко настала загроза походу совєтських панцерних дивізій до Атлантику. Коли таке не сталося і коли збережено мир від 1945 року дотепер, то тільки тому, що в 1948 році західній світ зорганізувався в Північно-Атлантійському бльоці (НАТО), сила якого відстрашила СССР від аґресії.

Найближчі тижні й місяці будуть надзвичайно цікаві й матимуть вирішне значення для міжнародної констеляції сил. Вони викажуть, хто насправді править в Америці і чи Роналд Реґен докаже чуда, якого треба, щоб здобути згоду від Конґресу.

Анатоль Камінський

ПРИХІД АНДРОПОВА — З КИЇВСЬКОЇ ПЕРСПЕКТИВИ

I.

Виглядає, що в той час, коли Брежнєв „руками і ногами" висував Черненка на свого наслідника і обвішував його совєтськими і закордонними орденами та вже наперед ставив йому бронзові бюсти, Андропов потиху, без шуму і церемоній „добивав торгу" із тими „керівними товаришами", які і мали остаточно вирішувати в майбутньому питання „брежнєвської спадщини" у силових параметрах кремлівської політики. Йшлося головно про міністра оборони Димітрія Устінова і шефа штабу маршала Ніколая Огуркова. Тримаючи в своїх руках КҐБ при допомозі „власного" Федорчука, Андропов міг бути певним, що після привернення на свою сторону Устінова і вершкової совєтської генераліції, за ним підуть і інші партійні керівники, а перш усього досвідчені і заправлені ще сталінськими часами опортуністи типу Ґромика. Немає сумніву, що Брежнєв з Черненком враховували у своїх комбінаціях можливість такого розвитку справ і старалися цьому запобігти. Про це свідчить зокрема зустріч Брежнєва з-понад 500 найвищими офіцерами в Кремлі 27-го жовтня ц. р., під час якої він виголосив шумнозвісну промову, із твердими запевненнями і гарантіями, що збройні сили дістануть все, що їм тільки буде потрібно і в тому відношенні ніхто їх не оскорбить. Ясно, що в цій ситуації промова Брежнєва була не лише його власною, але була також, і перш усього, програмовою доповіддю Черненка, якому вона мала забезпечити підтримку військових кіл. Все це, однак, було вже „гірчицею по обіді" від Устінова і Огуркова як у своїй, так і у „їхній" справі і нарешті відчув твердий ґрунт під своїми ногами.

Вістка про підтримку Андропова Щербицьким, першим секретарем ЦК КП України теж не позбавлена ґрунту і „додаткової" логіки: чейже Андропов відіграв ключову ролю у викінченні Шелеста і у промощенні дороги Щербицькому. І сьогодні Щербицький лише віддячувався і розплачувався за прислугу, що її йому зробив Андропов на початку 70-их років.

А взагалі у своєму стремлінні і змагу до вершкової влади Андропов діяв не лише настійчиво, цілеспрямовано і пляномірно, але й типічно по-каґебівськи, за всіма правилами „чекістської етики і практики": конспіративно-професійно, східно-підступно, рафіновано-провокативно і безоглядно жорстоко. Його наскрізь типічна каґебівська ментальність виявила себе у переспраах і розграх з Брежнєвим і Черненком у неменшій мірі, як і у його фаховій діяльності, як шефа безпеки. І було б непогано, якщо б всі ті, що так схильні тепер захоплюватися його „лібералізмом", „інтелектуалізмом" ітп взяли теж і цей момент на увагу.

Маючи у своїй розпорядимості архів і апарат КҐБ, паралельно з намаганнями і спробами здобути для себе якнайбільше симпатій „керівних товаришів" у Політбюрі і Секретаріяті ЦК КПСС, Андропов старався увесь час вдаряти теж і по самому Брежнєву — посередньо і безпосередньо, вдаючись до провокацій, які навіть для декого із грубошкірої, „загартованої" номенклятурної знаті були таки непристойні. Об'єктом цих провокацій і атак була перш усього родина і приятелі Брежнєва. В цей спосіб він хотів уже наперед спаралізувати Брежнєва та позбавити його тим самим політичної дієздатности у вирішеннях майбутнього партійного наслідництва. Коротко: невтралізуючи Брежнєва — викінчити Черненка. Ніхто інший, але сам Андропов був „архітектом" сумнозвісної афери Бориса Буряти — „Цигана" із зникненням царських діямантів, які раптом опинились були в посіданні його давньої приятельки Ґаліни Чурбанової, доньки Брежнєва. Йшлося тут не тільки про скомпромітування Ґаліни і її чоловіка — Юрія Чурбанова, заступника міністра внутрішніх справ, як таки про компромітацію самого Брежнєва. При тому, згідно з власними тактичними міркуваннями, Андропов не збирався ризикувати власною головою, чи постом, і для „страховки" цілу „операцію" доручив своєму заступникові Семйонові Цвіґунові. Коли ж після арешту Бориса „Цигана" Брежнєв похопився ще в час про що йдеться і включив у це діло Суслова, цей відразу покликав до себе Цвіґуна і, погрозивши йому якслід, наказав негайно звільнити приятеля Ґаліни - Бориса... В Москві говорили, що Цвіґун шукав тоді підтримки в Андропова, а коли цей залишив його на льоду, пустив собі кулю в лоб.

У реєстрі і на тлі офіційних „державно-політичних чинів і осягів" Андропова, таких як його комсомольська діяльність" за часів Сталіна в Кремлі, ліквідація Мадярської революції в 1956 році, чи погром дисидентського руху в 70-их роках, афера Цвіґуна ітп „історії" власне лише доповняють і увияскравлюють справжні виміри його характеру і його „особистої культури".

(Продовження буде)

Святослав Караванський

Дружня бесіда

ПИТАННЯ: Чи можна поголовне виарештування представників будь-якого ідеологічного напрямку назвати „самоліквідацією"?

ВІДПОВІДЬ: Сам термін „самоліквідація" набрав поширення в публіцистиці з легкої руки московсько-большевицьких терористів. Так у совєтських „енциклопедіях" стверджується, наприклад, Що Українська Автокефальна Православна Церква в Україні „самоліквідувалася". Як сталася ця „самоліквідація" добре відомо. Було виарештувано всіх єпископів цієї церкви, усіх священиків та більшість активних вірних. За арештованими йшла спеціяльна директива, що передбачала їхнє знищення. Так воно і сталося. Ніхто із заарештованих духовних провідників УАПЦ з „поправно-трудових" таборів не повернувся. І цей брутальний терористичний акт, фактично, відвертий ґеноцид, совєтська офіційна наука зображує, як „самоліквідацію"!

Термін „самоліквідація" дуже вигідний червоним злочинцям, тому що, користуючись ним, можна приховати свої злочини. Адже ж так само „самоліквідувалися" усі політичні партії, які існували в Росії до 1917 року, у Польщі до 1939 року та в Прибалтиці до 1940 року. „Самоліквідувався" естонський, латиський та литовський офіцерські корпуси. „Самоліквідувалися" польські офіцери в Катині. Мала б „самоліквідуватися" і решта польських військово-полонених, якби війна не змусила Сталіна використати їх, як союзників.

Термін „самоліквідація" виринув на сторінки сучасної преси у зв'язку з репресіями проти членів Гельсінкських груп у СССР. Арешти та репресії проти членів цих груп аж ніяк не можна назвати „самоліквідацією", а лише ґеноцидом КҐБ. Горезвісний документ ч. 195, що говорить про „саморозпуск" Московської групи, не може стосуватися навіть самої цієї групи, бо він підписаний лише трьома її стероризованими членами і, таким чином, відбиває тільки їхню особисту позицію. Щождо інших Гельсінкських груп, то відомо, що, хай як вони співпрацювали, вони були незалежні одна від одної.

Не можна не зауважити, що теза про „самоліквідацію" Гельсінкських груп знайшла своє поширення якраз напередодні відкриття Мадридської конференції і, фактично, іде в ногу з позицією совєтської дипломатії в Мадриді.

Захищати цю тезу, виходячи з якихось дрібних вузько-партійних інтересів, значить втратити політичну інтуїцію, політичний такт та політичну мудрість і скотитися на позиції трубадурів большевицьких дезінформаторів та фальсифікаторів.

До жадної з підсовєтських Гельсінкських груп не може бути прикладений термін „самоліквідація", не кажучи вже про далекосяжні висновки, які, нібито, з цієї „самоліквідації" випливають.

Іван Я. Хамуляк

ЧОМУ НЕ РУСИН—УКРАЇНЕЦЬ

Автор цих рядків більше як рік тому зробив спробу започаткування діялогу між громадою, яка себе називає карпато-русинами, та тими, які прийняли назву українці. І хоча такий поділ існує уже біля 80 років, ми всі з тим явищем погоджувалися і нічого не робили, щоб встановити будь-який зв'язок.

Деякі із тих наших земляків, які походять з теренів так званої Карпатської Руси-України, прийняли теж назву українців, але багато таки тої назви не прийняли, і залишилися русинами, передавши цю назву своїм нащадкам. Таких русинів є тут в Америці не менше від нас, а це тих, хто прийняв назву українці.

Автор цих рядків старався увійти в контакт з деякими діячами карпато-руської громади і надсподівано знайшов доволі надійний відгук для цієї ініціятиви. По обидвох боках знайшлися охочі люди над цього роду зближенням працювати. Ясно, що нарослі десятками років порізнення, важко усунути протягом одної ночі, але, на основі моїх дотеперішніх спостережень, таке зближення має добрі перспективи. Щоб діялог розвивався у напрямі проґресу, треба не лиш вміти шукати того, що нас об'єднує, але треба шукати і того, що нас роз'єднує. Ті моменти можна поширювати, а можна їх звужувати. Відповідний такт, уміння вчутися в ситуацію, вміти продовжувати діялог, не тратити надії, навіть, якщо, хвилево, щось іде не так як ми хотіли б. Обидві сторони мають свої причини бачити ті чи інші речі, такими, якими вони їх привикли бачити десятками років. Тому для так званих „заавансованих" знатоків тих чи інших інтерпретацій тих чи інших конкретних явищ, багато із дискусій на ці теми може видаватися і не зовсім зрозумілими. В тому контексті певні виступи деяких наших діячів, не завжди виявили належне зрозуміння для усіх скомплікованих проблем. Вина тут і не тих, хто ті чи інші речі інтерпретує не так, як того хотіли б ініціятори діялогу. Але всяка, в добрій вірі, дискусія на ці теми може викликати думки для поширення зрозуміння цих проблем...

Тому теж і стаття проф. Івана Головінського, яка появилася у деякій нашій пресі, не все брала під увагу всі ті елементи, що я їх навів. Деякі самозрозумілі інтерпретації для одних людей, можуть бути незрозумілими для інших.

Не тратьмо головної мети

Професор Павло Маґочий — колишній співробітник катедри Українознавства в Гарвардському Університеті, та рівночасно — основник Руського Дослідного Центру, може стати знаменитим зразком для можливого зближення карпато-русинів та українців. За свого дотеперішнього досвіду в праці з проф. Павлом Маґочим, я маю до нього довір'я і пошану. — Він не тільки незвичайно динамічна і високообразована людина, але теж великий ентузіяст карпаторуського та українського зближення. Українці повинні бути задоволені, що такі люди включаються у наші наукові інституції. Таке є моє особисте переконання і не знаходжу жадних причин думати інакше. Людина, яка родилася, виростала серед карпато-русинів, формулювала свій світогляд серед них, нині є і серед нас і хоче з нами працювати. Будучи добре обзнайомленим із карпаторуською громадою, а рівночасно входячи чимраз глибше в українську громаду, проф. Маґочий є незвичайно цінною, пожиточною особою, що може ще багато зробити для обидвох наших громад, що можуть колись зі собою знайти спільну мову, можуть завтра стати один одному найближчими. Маймо зрозуміння і терпеливість, а тоді напевно знайдемо спільну мову.

Я теж родився лемком-русином і русин є для мене так же дорогим, як і українець. Я навіть вповні погоджуюся з тим, що нас закликають відгребувати нашу давню назву — русин і трактувати її на рівні із назвою українець. Хто має респектувати русина, якщо ми українці не хочемо. Слова „русіні", що його поляки вживали в своєму жарґоні нас абсолютно не повинні турбувати.

Будьма гордими і з українця та і з того, хто називає себе русином. В цьому суть справи.

Після однорічних зусиль, „причілки мостові" між нашими громадами створені. Друга стадія — це поширення тих встановлених зв'язків, створення постійного координаційного центру для ведення тієї акції. Сьогодні багато людей запитує, як стоїть справа діялогу між карпато-русинами та українцями. І добре, що наша громада цікавиться цією справою. Я можу тут лише сказати одне: робляться інтенсивні заходи для скликання зборів представників обидвох громад, для покликання до життя згаданого постійного координаційного центру. Вміжчасі ми всі мусимо собі усвідомити, що завдання нелегке, зокрема, якщо в нашій пресі появляються деякі некваліфіковані твердження, які іноді створюють враження, що їхні автори замість допомагати, навпаки, хочуть все валити.

Експозиція до історії Києва

У Воррені біля Дітройту, в приміщеннях Українського Музею при Культурному Центрі, 1-го вересня ц.р. відкрито багату, виставну експозицію до історії міста Києва. На цю експозицію складаються три різні періоди: 2000 літ від початків Києва, 1500 літ міста і 1000-ліття хрищення України.

Ця дуже цікава, багата матеріялами виставка, що є насвітленням історичних періодів Київської доби, ілюстрована великими картинами наших і чужинецьких мистців, а також кольоровими таблицями фільмових репродукцій з 30 картинами історичних споруд, архітектур, церков-соборів золотоверхого Києва.

Ця студійного характеру виставка не має ніякого пов'язання зі святкуваннями, що закінчилися у Києві. Виставка ілюструє серії наших володарів, імпозантно видані в 1982 році коштами проф. І. Кузича, олійні картини мистця Святослава Гординського й інших, матеріяли з Печерської лаври, і вона подумана для дослідів в науковому розумінні та для обзнайомлення довколишнього світу про Україну.

Підготова до цієї виставки вимагала багато часу, праці і коштів. На виставці також експоновані численні альбоми і різних років книги про Київ. З Лаври найстаршим експонатом являється дуже цінна мідяна ґравюра XIУ сторіччя образу Святої Матері Петроїцької башти з зображенням підземних сховищ, де хоронились під покров Св. Богородиці ченці перед нападом татар. З XУI сторіччя цінним експонатом на виставці є передпрестольний образ на почорнілій від старости грубій дерев'яній таблиці, перед яким наші предки схиляли чоло і цілували перед відходом від вівтаря.

Якими дорогами йшла та велика церковна рідкість? Совєтські „опікуни мистецтва" у 1933 році вивезли її до Чикаґо із сотнями церковних перлин для продажу колекторам в Америці. Її закупив на аукціоні Василь Цимбаліст, культурний діяч давнішої іміґрації; цей унікат дружина покійного передала згодом до українського Музею у Дітройті.

Ще інший експонат великого значення на

(Продовження на ст. 8)

Ірена Ванчицька

МРІЇ І ДІЙСНІСТЬ

Христина дивилась крізь вікно, де на шпитальному подвір'ї весна зводила двобій із зимою.

„Яка вона тут немічна, бліда, мов хоровита людина, що їх так багато можна побачити кожного дня у лікарні. А там на Україні?.." — і Христина полинула думками в бойківське село, де минулого року в травні гостила декілька днів. Весна тоді родилася, з лона матері-природи виходила на світ сповита в соняшні стрічки, зодягнена в білість квітучих дерев і кольоровим пилом сіяла на землю. Фіолетом сипала на бузки і фіялки, блакитом на незабудьки, а білі хмаринки роздрібнювала на підсніжки. В бурштинових сандалях бродила по луках і приглядалась своїй вроді в тих озерах. Їй поклонялася вся вселенна. Жайворонки вітали її чудовими трелями, білі хмари чорногузів-дужим помахом крил, а жабині хори-своєю піснею.

Цей спомин привезла Христина з рідних сторін її батьків і хотіла поділитися ним із Модестом, та він назвав це зайвими мріями.

Тужити за романтикою тут у цьому місті бетону і хмарочосів, біржі і спекуляцій, де все є під впливом могучого доляра, небувалих осягів техніки і шаленого темпу життя, Модестові видалося недоречним.

Христина з цим не погоджувалася: — Кожна людина носить десь у закутку душі тугу за чимось гарним, взнеслим.

— Може скажеш що ці звироднілі типи, що їх так багато зустрічається у підземках і на вулицях брудного Ню Йорку мають теж такі почування? — жартував Модест.

Христині зробилося прикро, чому суджений не розуміє і не поділяє її почувань.

Телефонічний виклик явитися мерщій в операційній залі, перервав ці роздумування. Тих наглих викладів було завжди багато, особливо під кінець тижня на так званий „вікенд". Тоді лікарі прямо не вспівали з операціями, які, жартуючи, називали їх направою „людського реманенту". Скільки тоді трагедій бачила молода медсестра, скільки плачу і гарячих благань наслухалася. Батьки благали рятунку для поранених в автових випадках дітей, дружини, суджені, діти ждали на чудо, що врятує їхнім найдорожчим життя.

Повернувшись з операційної залі, Христина знову почала думати про Модеста! „Чому він має такий, — як батько часто говорить, — покручений характер?

— Як ти дитино будеш жити з таким чоловіком? — тяжко зітхнувши, запитував батько.

Мати не те, вона раділа, що він не чужинець, що свій хлопець.

„Ніяк його не збагнеш, — думає Христина. От недавно стояли вони біля вітрини вибагливої крамниці меблів — і він прямо пожирав очима ці чудові з недосяжними їм цінами речі, а тоді з жалем і докором звернувся до неї, що вони ніколи не будуть мати такої прекрасної хатньої обстановки.

— Чи щастя — у дорогих меблях і люксусовім стилі життя? – запитала.

Тоді він прямо скипів і відповів шорстко — Я не думаю шукати щастя в убогій квартирі на П'ятій вулиці, на п'ятому поверсі.

— Щастя і радість є в душах людей, — обстоювала Христина. От, наприклад, візьми доктора Швайцера. Він покинув достаток, вигоди, славу і пішов у джунглі нести допомогу вбогим.

— Нехай Швайцер робить як хоче, — він відповів, а моїм бажанням є мати таку прекрасну віллу як мають батьки Ґустава. — І він, заспокоївшись, почав оповідати про резиденцію Ґустава Берлінґа, товариша з яким відбуває практику в шпиталі.

— Уяви собі на горі над морем на Лонґ Айленді — положена ця палата. Кругом шумлять старі дерева, вилискуються зеленим оксамитом травники, повітря насичене чудовим ароматом квітів. У просторих залях, застелених дорогоцінними килимами, розвішені на стінах портрети предків, зброя шведських лицарів і дорогоцінні картини. Крім цього є у них є модерне мешкання біля Центрального парку. Ґустав перебуває у колах американської еліти, має вступ до ексклюзивних клюбів, купує усе в найвибагливіших крамницях. Вони мають свою льожу в опері. І в Ґустава є сестра-гарна, наче грецька статуя, — оповідав у захопленні Модест.

Христина не прив'язувала великої уваги цій розповіді, але згадка про льожу в оперному театрі подражнила її амбіцію. Сидіти в льожі так близько сцени, слідкувати за акцією з недалекої віддалі, слухати чудової симфонічної оркестри і співу, це не те, що бути там високо на горішніх бальконах. Вона залюбки ходила до театрів на музичні постановки і драми, а понад все любила оперу. Їй здавалося, що ніде не можна висказати людських страждань і радости, трагедій і любовних почувань, так як у співі.

Пригадалося, як недавно переживала оперу „Манон Леско, як із запертим віддихом слухала чудове сопрано Ренати Скотто і божеського тенора Пляціда Домінґа. А опісля брала участь у небувалій овації, що її влаштували глядачі своєму любимцеві Домінґові. Публіка шаліла, оплескам не було кінця, кількакратно співаків викликали на сцену. З бальконів сипалися на сцену конфетті, летіли програмки й еспанські прапорці.

От і сьогодні вона так дуже хотіла піти на оперу „Євгеній Онєгін", що в ній співають Плішка, Андрій Добрянський і Ґедда в ролі Ленського. Медсестра Кітті просила заступити її в дижурі, бо сьогодні вона має уродини. І хоча Христина дуже хотіла почути „Онєґіна", таки виручила Кітті, бо цій милій дівчині, яка в очах має тепло літа, а в усмішці — свіжість весни, тяжко відмовити.

До цього, Модест тепер дуже перетяжений працею в шпиталі, мало має вільного часу, тому вони рідко зустрічаються. Христина так жде цього часу коли Модест закінчить практику і відкриє свою канцелярію. Тоді вони поберуться, батьки допоможуть купити дім, нехай і не дорогий, але власний, — бо тільки у своїй державі і хаті людина почувається господарем, — так звик казати батько. Спочатку буде тяжко, бо кожну річ треба буде придбати, однак зчасом життя укладеться — і вони заживуть гарно у щасті.

Над цим словом Христина задумалася. Що воно таке це щастя і де його шукати? Чи в матеріяльних надбаннях

(Продовження на ст. 8)

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

Ч. 3. ЛИСТОПАД 1982

СОЮЗОВЦІ! ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ МАЄ НА МЕТІ ЗДОБУТИ ПО 400 НОВИХ ЧЛЕНІВ У ЛИСТОПАДІ І ГРУДНІ ЦЬОГО РОКУ. ДОКЛАДІМО ВСІХ ЗУСИЛЬ, ЩОБ ЦИМ ОРГАНІЗАЦІЙНИМ УСПІХОМ ЗУСТРІТИ СЛАВНИЙ ЮВІЛЕЙ 90-РІЧЧЯ НАЙСТАРШОГО У ВІЛЬНОМУ СВІТІ УКРАЇНСЬКОГО ЩОДЕННИКА „СВОБОДА".

Степан Гавриш

Чи є потрібне життєве забезпечення?

На цю тему були вже роками писані статті на сторінках „Свободи", як також про це говориться майже під час кожних союзових нарад, які відбуваються в Округах і в поодиноких відділах. Проте, на мою думку, справа життєвого забезпечення є таким важливим фактором нашого щоденного життя, що треба постійно писати і при кожній нагоді говорити на цю тему, щоб вона не виходила з пам'яті і свідомости українського громадянства. Покійний Дмитро Галичин, довголітній головний предсідник УНСоюзу і заслужений суспільно-громадський діяч, ось що писав про забезпечення: „Коли б я мав можність провадити такий закон, то зарядив би, щоби на дверях кожного мешканця дому був напис—забезпечся,бо запезпечення є преважливим у щоденному житті".

Переглядаючи філядельфійський щоденник „Інквайрер", у колонці „Запити і відповіді" ось що пише одна молода жінка: Я маю 25 років життя і щойно нагло помер мій муж у віці 30-ти років, залишивши мене вдовою з двома малими дітьми. Кожна жінка у моєму положенні, а до того— ще й мама, погодиться зі мною, що бути вдовою дуже тяжко, але ще гірше тоді, коли вдова не має фінансових засобів для нормального життя. На щастя, мій покійний муж навіть проти моєї волі подбав про те, щоб я і діти не залишилися без засобів до життя, щоб не стали тягарем для суспільства. Сталося так, що два роки тому мій муж купив життєве забезпечення на 100,000 долярів. Я тоді протестувала проти того тому, що платити кожного місяця відносно немалу належність за забезпечення надщерблювало наш родинний бюджет. Тепер я жалкую, що майже виставила за двері асекураційного агента, який доводив нам, що мій муж повинен був мати 200,000 долярів забезпечення. Треба було послухати його поради"

Лист закінчує ця вдова і мати тим, що звертає увагу молодим подружжям, щоб перш за все придбали забезпечення ще сьогодні, бо завтра може бути запізно, так як це сталося в її родині. Читаючи таке, насувається питання— скільки наших громадян, українців, а головно голів родин, має забезпечення не на 100,000 долярів, але лише на 10,000 долярів? Знаючи ментальність наших земляків відносно життєвого забезпечення, напевно читачі цих рядків погодяться зі мною, що є малий відсоток між нами, що подбали про значні суми забезпечення, а навіть про будь-яке забезпечення взагалі, крім групового, що його одержуємо на місцях праці. А що станеться з нами тоді, коли з будь-яких причин звільнять нас із праці? Пам'ятаймо що по 30-ти днях тратиться усі привілеї групового забезпечення. Пишучи не раз на тему забезпечення, я вже згадував про те, що тепер як Америка, так і Канада переживають економічну кризу; тим самим не одні, навіть поважні великі фабрики, підприємства, варстати праці перестають існувати або примушені звільнити з праці половину своїх працівників. І, якщо не було у тих підприємствах сильних юній, то групове забезпечення пропало. Що ж тоді станеться, коли ненадійно застукає смерть (від якої ніхто з нас не втече), і не стане батька, того, хто кожного тижня приносив заробітну платню? Що тоді залишиться для родини—дітей? А смерть не перебирає. Вона, капосна, не питає, чи є малі діти; не питає, чи діти ще навчаються у школах, на студіях у коледжах, чи закінчили науку; не питає, чи є гроші в банку, чи дім виплачений, чи ні. Вона косить безпощадно і косить кожного дня.

Ось що каже статистика Уряду у Вашінгтоні про смертність і каліцтво в автомобілевих випадках за один рік: у 1980 році було 20,000,000 автомобільних випадків, з того числа 2,000,000 осіб було покалічених, а 56,600 осіб забитих. Так було вчора, так буде завтра, за місяць,за півроку, одним словом кожного дня, згідно з цією статистикою, гине або є покалічених 14,000 осіб. Це є щоденна цифра урядової статистики, яка говорить нам виключно про автомобілеві випадки.

А знаємо з преси, з телебачення, радіо, що кожного дня трапляються нещасливі випадки у фабриках, по хатах у час пожежі чи по інших середниках транспортації тощо. Подумаймо тільки, що всі ці тисячі осіб із сумної статистики вийшли вранці зовсім здорові зі своїх домів, не знаючи про те, що більше не повернуться до своїх родин, або опиняться на довгий час на шпитальному ліжку. Чи можемо мати ту певність, що завтра таке горе не спіткає нас? Якщо, не дай Боже, лихо застукало б до нас, що буде з малими дітьми, які з такою втіхою і радістю вибігають нам назустріч, коли повертаємося з праці? Хто допоможе старенькій немічний матері чи батькові? Хто заопікується родиною? Знаємо, що мужа, дружину, батька, матір, дочку чи сина ніхто не заступить і немає такої ціни, за яку можна їх купити. Але знаємо з життєвої практики, що, яка б не була родинна трагедія, ті, що залишилися живими, мусять мати середники до життя, тобто фінансову базу, а таку запевняє забезпечення Українського Народного Союзу.

З моєї довголітньої практики на пості організатора УНС я добре знаю, як завзято відмовляються наші земляки—проспекти від життєвого забезпечення—іншурансу. Щоправда, всі мають збезпечення на доми, на автомобілі, меблі і коштовності, а навіть і на хідник коло хати, щоб бути „покритому", коли б сусідка впала і зломила ногу, наприклад. Але коли говориться про життєве забезпечення, то в більшості є відповідь, що я, мовляв, кожного тижня стільки то і стільки долярів вкладаю до банку і мені не потрібне іншурансу. Таке виправдання є тільки обманом самих себе. Справді добре мати зложені гроші в банку на чорну годину, але простий рахунок нам каже, що треба роками вкладати гроші до банку, щоб мати 10,000— 20,000 долярів. А також важливим фактором є те, що не маємо певности, чи час нам дозволить наскладати таку суму грошей і чи не опинимося в числі „статистики"?

Вважаю за доцільне пригадати читачам про те, що Український Народний Союз, по заплаченні першої вкладки 5 дол. чи 10,000 долярів, у випадку смерти забезпеного виплачує родині повну суму забезпечення, чи це була 1,000 долярів, чи 100,000 долярів.

Реасумуючи сказане вище, треба зробити висновок, що нашим неухильним обов'язком супроти своїх найближчих є подбати про їхню майбутність. А таку майбутність запевняє Український Народний Союз, що вже 88 років є на службі української громади.

ПЕРЕМОЖЦІ ОСІННЬОЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КОМПАНІЇ УНС В ЖОВТНІ 1982 року

Дарія Цапар

Христина Фуга-Гербері

Василь Пастушок

Михайло Ольшанський

Володимир Білик

(не прислав фотографії Роман Татарський).

Від І-го жовтня ц.р. почалася осіння організаційна кампанія УНСоюзу, завдання якої придбати 1,000 нових членів до 31-го грудня.

Щоб та кампанія була більш успішною й атрактивною, Екзекутивний Комітет УНСоюзу схвалив спеціяльну акцію „точкової системи". Про згадану акцію були повідомлені всі секретарі і відділові урядовці з поданням інформацій, за яким „ключем" рахуються точки.

Під час тої акції не береться під увагу скільки придбано нових членів, тобто число аплікацій, як це було в серпні і вересні, а рахується суми забезпечення. Відтак на підставі спеціяльної табелі, за кожну І,,000 дол. забезпечення признається відповідне число „точок". Ті секретарі і інші відділові урядовці, які під час жовтня, листопада і грудня продадуть забезпечення на 150 і більше точок, отримають спеціяльний грошовий бонус, а також буде згадка про них в Союзовій „Трибуні" з поміщенням їхніх фотографій.

Сьогодні приємно нам представити союзовій громаді, а при тому і висловити подяку будівничим Союзу, які в жовтні включилися в згадану акцію і здобули по 150 і більше „точок", тим самим кваліфікуючись отримати бонус і подяку на сторінці „Трибуни" з поміщенням фотографії, а саме: Дарія Цапар, секретарка 347-го Відділу в Міллвіллі, Н.Дж.; Христина Фуга-Ґербері, секретарка 268-го Відділу в Фініксвіллі, Па.; Василь Пастушок, головний радний і голова 231-го Відділу в Кемдені, Н.Дж.; Роман Татарський, голова Округи і секретар 94-го Відділу в Дітройті, Миш.; Михайло Ольшанський, голова Округи і секретар 51-го Відділу в Чикаґо; Володимир Білик, голова Округи і секретар 170-го Відділу в Джерзі Сиіті. Разом вони придбали в жовтні 35 нових членів на 975 точок. Організаційний Відділ висловлює тим ентузіястам щиру подяку за віддану працю для Батька Союзу в конвенційному році.

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕ!

І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦІЙ ВЕЛИКІЙ РОДИНІ, ЩО ЇЇ ЗВУТЬ

БАТЬКО-СОЮЗ!

Філядельфійська Округа УНС відбула секретарсько-організаційний Курс й організаційні наради

Філядельфія, Па. (с.г.). — В суботу, 16-го жовтня ц.р., тут,в залі власного Дому,відбувся Секретарсько-Організаційний Курс, в якому взяло участь 26 відділових урядовців - секретарів не лише з Філядельфії, але рівнож і сусідніх місцевостей, як Честер, Па., Вайнеланд, Віліямставн і Кемден, Н. Дж.

Курс відкрив голова Округи Петро Тарнавський, який привітав в першу чергу членів Екзекутивного Комітету УНС, а саме головного секретаря Володимира Сохана і головного організатора Степана Гавриша, як також і всіх присутніх союзовців.

Згідно з програмою ведення курсу першим до слова був запрошений С. Гавриш, який говорив про значення вишколу секретарів - організаторів. Головний секретар В. Сохан дав дві лекції, а саме "Основи життьового забезпечення і наш ,товар' — роди союзового забезпечення". Відтак С. Гавриш інформував , як здобувати членів - психологія забезпеченевої акції .

Слід згадати, що по кожній лекції були запити й відповіді. Запити були дуже вдалі, що свідчило про те, що присутні союзовці старалися якнайбільше скористати з цього кількагодинного курсу.

Організаційні наради попередила перекуска для всіх присутніх, тобто і тих, які прибули виключно взяти участь у вечірних нарадах. Відтак точно о годині 6-ій вечора голова Округи П. Тарнавський відкрив організаційні наради; протокол писав мґр Василь Колінко. Відкриваючи наради голова привітав присутніх союзовців й гостей, при тому ще раз представив членів Екзекутивного Комітету В. Сохана і С. Гавриша. Він також представив головного контролера проф. д-ра Богдана Гнатюка і головних радних Івана Одежинського та Василя Пастушка.

В. Пастушок був обраний перший раз на цей пост на 30-ій Конвенції і тому всі присутні його щиро вітали. Відтак згідно з порядком нарад до слова був запрошений В. Сохан, який був головним промовцем на цей вечір.

Приступаючи до надзвичайно добре опрацьованої доповіді,В. Сохан на вступі привітав усіх присутніх від Екзекутивного Комітету, а відтак дав обширні інформації про загальні справи Союзу. Багато уваги доповідач присвятив Рекордовому Департаментові, інформуючи про стан членства Союзу. За його словами по 30 вересня отримано від відділів 1,434 аплікацій нових членів. Говорячи про справи щоденника „Свобода", він пригадав присутнім, що від 1-го січня 1983 року річна передплата буде виносити не 7.80 дол., а 15,00 долярів. Доповідач згадав про фінансову господарку Союзу, яка є стабільною, а доказом є факт, що майно Союзу доходить до 47,000,000 долярів. Доповідь свою закінчив В. Сохан закликом до посиленої праці для добра Союзу.

Відтак до слова був запрошений С. Гавриш, який говорив виключно про організаційні справи цілости Союзу, а також і про успіхи Округи. Він на вступі висловив признання і подяку всім відділовим урядовцям за організаційні успіхи. За 9 місяців Округа вже має придбаних 225 нових членів і тим самим є далі на першому місці між всіма 30-ти округами. При тому він відмітив тих союзовців, що вже придбали 10 і більше нових членів: перше місце зайняв обраний головний радний і голова 231-го Відділу В. Пастушок, придбавши вже 33 члени; головний радний І. Одежинський придбав 26 членів. Секретар 32-го Відділу мґр Володимир Яців придбав 18 членів; Андрій Кушнір, секретар 83-го Відділу, придбав 15 членів; Христина Фуґа, секретарка 269-го Відділу, придбала 15 членів; Дарія Цапар, секретарка 347-го Відділу, придбала 13 членів; голова Округи П. Тарнавський придбав до 375 Відділу 13 членів (разом з Іваном Данківським), і Петро Щерба, секретар 173-го Відділу, придбав 10 членів. Інші секретарі придбали менше 10-ти членів, але всі були згадані.

У своїй доповіді С. Гавриш згадав про стипендійний фонд, з якого Союз виділяє стипендії для студентів. З Філядельфійської Округи 36 молодих студентів отримали стипендії на загальну суму 11,600 долярів. Доповідь закінчив головний організатор апелем до всіх присутніх урядовців доложити всіх зусиль, щоб виконати квоту Округи на 100 відсотків; допомогою в тому повинна бути акція подвоєння забезпечення членів Союзу без лікарського бадання у віці до 65 років.

Відтак до слова були запрошені головний контролер д-р Б. Гнатюк і головні радні І. Одежинський та В. Пастушок; д-р Гнатюк згадав про відбуті надзвичайні наради Головного Уряду у вересні, як також і про відбуту контролю. Він також заторкнув справу стипендійного фонду, заявляючи, що секретарі відділів повинні дораджувати своїм членам - студентам вищих шкіл висилати на час аплікації на приділення стипендій. Говорячи про загальні справи Союзу, головний контролер висловився з признанням для відділових секретарів, заявивши, що майбутність Союзу залежить від праці секретарів. Головний радний І. Одежинський запевнив, що в короткому часі пічне ударну організаційну працю і тим допоможе виконати квоту Окружному Комітетові. Останнім говорив новообраний радний В. Пастушок. Він в першу чергу висловив делеґатам Філядельфійської Округи подяку за піддержку під час Конвенції. Відтак запевнив присутніх, що буде віддано працювати для добра Союзу — доказом того служить придбаних ним вже 33 нових членів.

По доповідях було з залі багато запитів до представників Головного Уряду, а також при тому відбулася конструктивна дискусія. Слово забирали: мґр Іван Скочиляс, інж. Іван Скіра, інж. Богдан Одежинський, проф. Володими Винницький, мґр В. Яців, І. Даньківський, Михайло Луців, Д. Цапар, інж. Михайло Нич і мґр Богдан Артимишин. Вичерпні відповіді на всі заторкнені справи дискутанти отримали від головного секретаря В. Сохана.

Кінчаючи наради, голова Округи П. Тарнавський зложив всім подяку і передав головному організаторові С. Гавришеві 25 аплікацій нових членів від поодиноких відділів, при тому запевнив, що Управа Округи доложить усіх зусиль, щоб квота Округи була виконана на 100 відсотків в цьому конвенційному році.

Надгадсонська Округа УНС посилює членську кампанію

Джерзі Сити, Н. Дж. (в.с.) —Представники Відділів Українського Народного Союзу Надгадсонської Округи вирішили однозгідно на організаційних зборах, які відбулися в місцевому Українському Народному Домі в неділю, 17-го жовтня ц.р., посилити членську кампанію в останніх місяцях цього року, щоб виконати вповні накладену на Округу квоту нових членів. Збори ці відкрив та ними проводив голова Окружної Управи Володимир Білик. Він привітав учасників зборів, запросив до президії головного секретаря УНСоюзу Володимира Сохана та запропонував секретареві Округи Осипові Зубрицькому протоколювати наради.

Про осяги Округи в цьогорічній членській кампанії за перших дев'ять місяців звітував голова округи, висловлюючи признання за здобутки нових членів таким Відділам: Відділ 170-ий за придбання 20 нових членів (секретар В.Білик , Галина Гаврилюк і Олександер Благітка); Відділ 25-ий за 15 нових членів (секретар Квітка Стецюк); Відділ 70-ий за вісім нових членів (секретар Микола Шеремета та Степан Білик); Відділ 270-ий за сім нових членів (секретар Степан Островський та Анна Струк); Відділ 171-ий за шість членів (секретар Стелла Раєн); Відділ 287 за п'ять членів (секретар Богдан Ясінський); Відділ 213-ий за одного члена (секретар Володимир Козак) і Відділ 281-ий за одного члена (секретар Мирон Сірий).

Голова В.Білик також здав короткий звіт про цьогорічний День УНСоюзу стейту Ню Джерзі і подякував усім союзовцям, які допомогли своєю працею провести з повним успіхом цю традиційну щорічну союзову імпрезу.

Головний секретар В. Сохан подав у своїй доповіді вичерпні інформації про працю УНСоюзу в ділянках—забезпеченевій, фінансовій та видавничій, як також інформував про оселю Союзівку, Українську Будівлю, в якій приміщується Головна Канцелярія та видавництво, і про житловий будинок „Полус Гук", співспонзором якого є УНСоюз.

Зокрема доповідач багато уваги присвятив організаційній ділянці, складаючи подяку урядовцям Відділів Округи за досягнення в членській кампанії, та саме проголошеній і вже започаткованій кампанії за подвоєння сум забезпечення членів без вимоги лікарських оглядин.

Голова Округи В.Білик звернувся після цієї доповіді до учасників нарад із закликом посилити організаційну працю Округи, запропонувавши їм плян організаційної компанії Округи на кінцеві місяці 1982 року. Він також підкреслив, що проголошені полегші для подвоєння забезпечення без лікарських оглядин значно доможуть Окрузі повністю виконати накладену квоту цього року. Його плян апробували учасники нарад одноголосно.

В дискусії та запитах після доповіді, в якій взяли участь Степан Островський, Осип Зубрицький, Микола Шеремета, Петро Палка, Володимир Бутковський, Анна Струк, Галина Гаврилюк, Степан Білик, Володимир Козак і Галина Білик, порушено цілий ряд справ широкої діяльности УНСоюзу. На всі питання та завваги дискусії подав відповіді та вияснення головний секретар В.Сохан.

Ці жваві та вповні успішні збори закрив голова Округи, ствердивши вичерпання порядку нарад, але після цього ще довго велись цікаві розмови на союзові та громадські теми при смачній перекусці, яку приготовили для учасників пані з Відділу Г. Біляк і Г.Гаврилюк.

Мґр І. Геврик переобраний на голову Округи Західньої Канади

Учасники Річних зборів.

Едмонтон, Альберта. — В неділю, 10-го жовтня ц.р., відбулися Загальні збори Окружного Комітету Відділів Західньої Канади в Едмонтоні, Альберта, в яких взяли участь представники Відділів УНС Західньої Канади і голова головної Контрольної Комісії мґр Іван Геврик.

На внесок мґра М. Наконечного вибрано президію зборів: головою — Левка Вовка, Ю. Гвоздулича — секретарем. Далі було відчитано протокол з попередніх Загальних зборів, який прийнято на пропозицію Т. Войтіва за підтримкою інж. О. Мазурока.

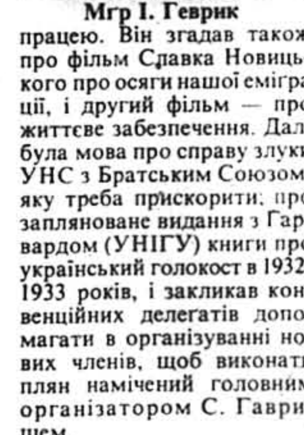
Вичерпний звіт здав голова Округи мґр І. Геврик, який між іншим заявив, що наша Округа в 1981 році здобула перше місце в цілому УНСоюзі, за що належиться подяка нашим секретарям. На жаль,і в нашій Окрузі є такі секретарі, що не придбали ні одного члена. Ю. Гвоздулич, секретар Округи, подав, що в 1981 році ми відбули два засідання і одні організаційні сходини.

За Контрольну комісію звітував Д. Ріпак, який подав, що в минулому році праця Округи була взірцева. Він поставив внесок на уділення абсолюторії уступаючій управі. Після звітів відбулася дискусія, на якій давав відповіді на питання голова І. Геврик.

На внесок Номінаційної комісії, що його поставив інж. О. Мазурок, піддержаний інж. Я. Єндиком, вибрано управу в такому складі: мґр І. Геврик — голова; Л. Вовк — заступник голови і організаційний референт; інж. О. Мазурок — заступник голови; д-р М. Гладишевський — заступник голови; Ю. Гвоздулич — секретар; суддя Б. Корчинський, П. Процюк, С. Геврик, мґр М. Наконечний, Д. Марцінюк і А. Карпінський — члени управи.

Контрольна комісія: Д. Ріпак — голова; Т. Войтів, П. Волошин, інж. М. Ковальський, інж. Я. Єндик — члени.

Голова І. Геврик подякував всім за довір'я і вибір. Відтак предсідник зборів Л. Вовк попросив до слова предсідника Головного Уряду в особі голови ГКК І. Геврика, який передав привіт від Головного Екзекутивного Комітету, кажучи, що УНС не тільки фінансова, але і громадсько-культурна установа, що видає пресу, наукові видання, допомагає студіюючій молоді. УНС — братська установа, має великі завдання, виконати які можна тільки спільною

Мґр І. Геврик

працею. Він згадав також про фільм Славка Новицького про осяги нашої еміґрації, і другий фільм — про життєве забезпечення. Далі була мова про справу злуки УНС з Братським Союзом, яку треба прискорити; про запляноване видання з Гарвардом (УНІГУ) книги про український голокост в 1932-1933 років, і закликав конвенційних делеґатів допомагати в організуванні нових членів, щоб виконати плян намічений головним організатором С. Гавришем.

Рівночасно голова ГКК І. Геврик підкреслив, що господарка УНС ведеться добре, зокрема фінансова, хоч економічний стан у цілому світі, в Канаді і в Америці, незадовільний, що має неґативний вплив у свою чергу на приєднування нових членів. „Нам потрібно сприяти дальшому розвиткові УН Союзу для добра членства і всієї української спільноти", — казав доповідач.

Далі були запити і дискусія відносно „Свободи", злуки УНС і УБС, висилки нового фільму С. Новицького до Відділів УНС для висвітлювання, оголошення про УНС в „Новому Шляху" і відносно справи організатора на західнюКанаду. На всі питання дав вичерпну відповідь мґр І. Геврик.

На внесок предсідника Л. Вовка збори ухвалили таке:

1. Загальні збори одноголосно ухвалили, щоб УНС мав сторінку в тижневику „Новий Шлях", бо більшість Відділів на Заході Канади приміщуються при УНО. Ці союзовці читають „Новий Шлях", що допоможе при організуванні членства; 2 фільм С. Новицького треба показати ширшій громаді і використати його в організаційних цілях; 3 підшукати для заходу Канади організатора УНС, щоб допоміг нашим секретарям в організаційній праці.

Наради тривали майже три години, після чого союзовці при перекусці продовжували гутірку на союзові і загальні теми. На цих зборах були присутні також члени УНСоюзу зі східньої Канади.

Союзовець

ОКРУГИ УНС ВІДБУЛИ НАРАДИ

Клівленд

В суботу, 23-го жовтня, Клівлендський Окружний Комітет УНСоюзу відбув наради, на яких дискутовано організаційні здобутки у 1982 році та складено плян, щоб виконати в цьому році квоту нових членів щонайменше на 75 відсотків.

Наради відбулися в залі церкви св. Йосафата, при 5720 Стейт Ровд, у Пармі, Огайо. Наради відкрив голова Окружного Комітету УНС Василь Ліщинецький, привітавши зібраних 17 секретарів і делегатів, які прибули на наради. Він вичислив усі функції, які він виконував, як голова Округи на протязі того часу, коли його вибрано на цей пост, тобто за шість місяців цього року. Він також просив вибачення за те, що Округа не мала дотепер в цьому році організаційних успіхів, але приобіцяв, що постарається докласти всіх зусиль, щоб до кінця 1982 року покращали висліди організаційної праці.

Запрошений до слова головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис на вступі склав подяку всім делегатам за перевибір його на 30-ій Конвенції на головного предсідника Українського Народного Союзу. В дальшому він говорив про фінансові осяги УНСоюзу на протязі 1982 року, подаючи, що кошти 30-ої Конвенції виносили 352,000 дол., до чого ще доходить 10,000 дол., які ще треба буде заплатити. Майно УНСоюзу дійшло до суми 47,000,000 долярів; прихід з винайму Будівлі УНС за дев'ять місяців 1982 року переступив суму 1,600,000 дол. При цьому він пригадав присутнім, що УНСоюз дальше приймає гроші на боргові забов'язання, за що виплачує 12 до 14 відсотків річно.

Опісля д-р Флис говорив про організаційні здобутки в цьому році і ствердив, що вони не цілком достатні і задовільні. Проте деякі союзові Округи добре працюють в цьому напрямку. Так він похвалив секретарів Марію Капраль (112-ий Відділ) С.Воляника (240-ий Відділ) Б.Ковча (328-ий Відділ) за приєднання п'яти і більше нових членів; 11 секретарів за зорганізування від одного до чотирьох нових членів

Округа виконала до жовтня 1982 р. квоту членів на цей рік тільки на 22 відсотків, тому д-р І.Флис закликав усіх докласти всіх зусиль до того, щоб ще в останніх місяцях цього року зорганізувати певне число членів, бо тільки в той спосіб можна забезпечити майбутнє нашої установи. Головний предсідник остерігав, що коли не візьмемось до праці і не приєднаємо до кінця року відповідного числа членів, то УНСоюз втратить в цьому році приблизно 2,000 членів.

В дальшому д-р І.Флис виявнив програму Подвоєння життєвого забезпечення, яку проголосив Головний Екзекутивний Комітет. Всі члени УНСоюзу у віці від одного до 60-го року можуть подвоїти своє забезпечення в кожній клясі життєвого забезпечення або виві- вального забезпечення, а члени у віці 61—65 можуть забезпечитися тільки грамото кляси W—всі без окремих лікарських оглядин. Присутні виявили багато зацікавлення тією програмою і ставили д-рові Флисові різні запити.

Опісля промовляв головний радний УНС проф. Тарас Шмагала. Він підкреслив потребу зокрема Клівлендської Округи професійного організатора, який працював би в терені на повний час. Він погратулював Головному Екзекутивному Комітетові за проголошення програми Подвоєння життьового забезпечення, а при цьому зазначив, що він саме був одним із тих, що доратував Екзекутивному Комітетові прийняти таку програму. Також клав натиск на те, що УНСоюз треба повністю перевести на комп'юторову систему.

Після цього відбулася дискусія, в якій забирали голос проф. Т.Шмагала, С.Воляник, Я. Кришталович, Я. Сілецький, В. Ліщинецький, М. Бобечко, Я.Фішер і Марія Капраль.

На закінчення голова Округи В.Ліщинецький закликав усіх до подвоєної активности для того, щоб допомогти Клівлендській Окрузі виконати призначену їй на 1982 рік квоту членів. Він побажав усіх успіхів у цьому завданні. Дискусія на союзові теми продовжувалася ще довго після закриття нарад

Монтреаль

Монтреаль, Квебек. (А. Гладилович).—Мета організаційних зборів, що їх управа Монтреальської Округи, скликає звичайно раз у році, —перевірка діяльности Округи, плянування праці на найближче майбутнє й обговорення актуальних організаційних справ.

Цього року організаційні збори Округи відбулися 23-го жовтня в Пластовому Домі в Монтреалі. З восьми відділів Округи на зборах були заступлені шість з таких міст: Монтреаль (4 відділи), Лясаль і Ляшін. Збори провадила голова Округи, головна радна УНС Текля Мороз; протоколювала секретар Осип Дячишин.

Про важливість справ, що мали бути обговорені на зборах, свідчив уже той факт, що на збори приїхала й виголосила на них доповідь головний касир УНС Уляна Дячук. Вона сказала, що Монтреаль відвідує вперше; їй приємно було сюди приїхати, бо Округа їй дуже близька, добре працює й має голову Округи, яка не тільки сама дуже активна, але й заохочує інших до праці.

Свою доповідь Уляна Дячук поділила на три частини —загальний огляд різних родів забезпечення, допомога Українського Народного Союзу українському суспільству й теперішній стан організаційної праці. Вона сказала, що треба змінити способи забезпечення відповідно до нових життєвих обставин і підвищувати суми забезпечення з уваги на інфляцію в Канаді. УНСоюз має забезпечення на вищі суми. УНС не тільки забезпечує своїх членів фінансово, але й дає змогу користати з великої знижки, коли йде про передплату „Свободи" чи „Веселки", і з інших пільг.

Доповідачка У.Дячук навела статистичні дані про висоту пожертв, що їх дає УНС на різні громадські цілі, за останніх вісім років. При цій нагоді вона передала монтреальській Пластовій Станиці свою чергову пожертву на спортову діяльність тутешніх пластунів—чек на 250 долярів. Розповідаючи про фінансовий стан УНС, головний касир підкреслила, що його майно росте, але одночасно зростають його видатки, а число його членів спадає. Щоб УНС міг далі нормально працювати й розвиватися, необхідно приєднати йому до кінця 1982 року ще тисячу нових членів, а з них вісімдесят членів повинна в тому часі приєднати Монтреальська Округа. Обов'язок управ відділів і делегатів, що брали участь у Конвенції,—докласти всіх зусиль, щоб здобути для УНС потрібне число нових членів.

Доповідачка закликала управи відділів також заохочувати своїх членів у віці до 65 подвоїти своє забезпечення, використовуючи можливість це зробити до кінця року без лікарських оглядин. Доповідь була цікава й переконлива, тож не дивно, що присутні вислухали її з великою увагою.

Після доповіді збори вшанували вставанням з місць і хвилиною мовчанки пам'ять визначного громадянина, члена Управи Пластового Відділу ч. Юрія 434-го, бл. п. Андрія Дольницького, який упокоївся 24-го липня цього року.

В дискусії над доповіддю порушено різні актуальні справи й обговорювано способи поліпшення організаційної праці в терені ; звернено увагу на особливі труднощі в приєднуванні членів у Квебеку: це не тільки виїзд наших людей з цієї канадської провінції, але й факт, що чимало тутешніх українців опинилося тепер без роботи.

Перекуса, про яку подбала управа Округи, дозволила присутнім приємно провести час, обмінятися після зборів думками й ближче познайомитися із симпатичною гостею, провідною діячкою Українського Народного Союзу Уляною Дячук.

Фреквілл

Фреквілл, Па. — В неділю, 23-го жовтня ц.р., відбулися тут, в залі Українського Клюбу св. Михаїла, Організаційні наради Округи Басейну твердого вугілля. Наради відкрив і ними проводив голова Округи Тимко Бутрей, а обов'язки протоколянта сповняла Гелена Словік, секретарка Округи. Відкриваючи наради, Т. Бутрей привітав представників відділів Окружного Комітету, а також присутнього на нарадах головного організатора УНСоюзу Степана Гавриша.

Відтак він запросив секретаря 90-го Відділу Йосифа Сидора до проведення молитви. Кінчаючи молитву, Й. Сидор заінтонував многоліттєє для обраного Головного Екзекутивного Комітету під час останньої Конвенції.

Приступаючи до порядку нарад, голова Округи коротко поінформував присутніх про організаційну працю Окружного Комітету. Він сказав, що Округа працює добре, бо з призначеної квоти 100 членів вже тепер придбано 82 члени. Запевнив, що до кінця року Округа виконає свою квоту на 100 відсотків.

З черги до слова був запрошений головний організатор, який привітав усіх присутніх від Екзекутивного Комітету; при тому зложив гратуляції членам Управи за віддану працю для Батька-Союзу. Відтак він обширно поінформував присутніх про загальні справи цілости УНСоюзу.

Найбільше уваги він присвятив організаційній ділянці. За його словами, за 9 місяців 1982 року секретарі Америки й Канади вже придбали 1,434 члени, але число членів не вистачає на те, щоб покрити нормальні втрати в членах, і тому маємо у звітовому році фактичні втрати в членах. Говорячи про фінансові справи, головний організатор підкреслив, що майно УНСоюзу вже перейшло суму 47,000,000 дол., що є доказом стабільної господарки нашої установи. Він також заторкнув справи щоденника „Свободи" і закликав секретарів, щоб вони інформували членів про те, що від січня 1983 року передплата щоденника для членів виноситиме 15 дол., а не 7,80, як це було досі.

Кінчаючи своє слово, С. Гавриш зложив поіменно подяку кожному секретареві, який здобув членів у цьому році. Першим був секретар 242-го Відділу Йосиф Чабан, який в цьому році вже приєднав 30 членів. Інші 11 секретарів придбали менше 10-ти членів, але їх всіх головний організатор назвав по імені.

По доповіді головного організатора відбулася конструктивна дискусія, під час якої дискутанти заторкнули такі справи, як спосіб союзової праці, бонуси, Союзівка, підвишка передплати „Свободи"; також широко дискутовано справу подвоєння забезпечення членів УНСоюзу без лікарського бадання.

Секретар Округи Г. Словік пригадала, що Округа, вшановуючи довголітнього члена Управи о. протопресвітера Гіларія Врублевського з його 50-літнім ювілеєм служіння у Христовому Винограднику, передала йому грошовий дарунок. Також присутні вшанували пам'ять померлого під час 30-ої Конвенції на серцеву атаку делегата 90-го Відділу сл.п. Івана Височанського і схвалили виплатити 25 дол. на Богослужбу. Також схвалено закупити пів сторінки оголошення в Альманаху УНС на 1983 рік за суму 25 дол.

Касир Округи Адольф Словік заторкнув різні технічні справи Союзу: при тому пропонував, щоб Організаційний Відділ вшанував членів округ, заслужених секретарів, даючи їм вільне перебування в кінці тижня на Союзівці.

Обговорюючи організаційні пляни Округи на цей рік, всі присутні погодилися, що придбають ще по кілька членів і тим самим поможуть Окрузі виконати призначену їй квоту членів. Також присутні устійнили дату Річних загальних зборів на наділю, 17-го квітня 1983 року.

Закриваючи збори Тимко Бутрей зложив подяку всім учасникам та запросив до перекуси, що її приготовив Й. Чабан. Збори, які слід назвати родинними, закінчено молитвою, яку провів секретар 78-го Відділу Іван Петрунцьо.

Перт Амбой

В неділю, 17-го жовтня 1982 року, в залі Українського Народного Дому в Перт Амбой, Н. Дж., відбулися осінні Організаційні збори Округи Перт Амбой.

Збори відкрив і ними проводив голова Округи Михайло Захарко.

Хоч він повідомив всі Відділи про день і час відбуття Зборів, як також головна Канцелярія розіслала повідомлення і було проголошено Збори в пресі, тільки чотири Відділи мали своїх представників на цих нарадах. Михайло Захарків звітував про його працю у підготові і переведенні чергового Союзового Дня минулого літа, який був знову дуже успішний. Напередодні відбуто цілий ряд засідань Комітету Союзового Дня. До Комітету він також належав. Опісля були ще ліквідаційні засідання. Чистого доходу з цієї імпрези було в сумі 1,491 долярів, з чого кожна Округа одержала по 322 доляри . Черговий Союзовий День заплановано на 28-ме серпня 1983 року.

Переглядаючи організаційні осяги Відділів цієї Округи, Михайло Захарко ствердив, що організаційну квоту виконано до кінця вересня ц.р. тільки на 36 відсотків. Найкращі осяги в організаційній праці має Відділ 353-ій, де секретарем є Дарія Оріховська. Цього року Відділ придбав 16 нових членів. Другим з черги є Відділ 372-ий, секретарем якого є Йосип Ярема. Він зорганізував вже 12 членів. На третьому місці є Відділ 349-ий, до якого секретар Михайло Захарко приєднав п'ять членів. Відділи 155-ий і 168-ий мають по одному новому членові. На жаль, аж шість Відділів не дали досі ані одного члена.

Уляна Дячук, головний касир, повідомила учасників нарад про нову організаційну акцію УНСоюзу, з якої може користати кожний теперішній член у віці від першого дня народження до 65 років. Ця акція дає можливість кожному членові подвоїти своє забезпечення без лікарського огляду і незалежно також від того, скільки забезпечення має теперішній член. Метою УНСоюзу є придбати до кінця року 1,000 нових членів, щоб виконати наміченy квоту. Також головний касир подала перегляд фінансового стану організації, ствердивши, що майно організації зросло за дев'ять місяців до суми 47,196,000 долярів, а зріст дав суму 595,266 дол. Цей зріст є значно менший, як у двох попередніх роках. Причиною є великі видатки на минулу Конвенцію, що становили суму 352,223 дол.; багато було виплат за дозрілі вивінувальні грамоти та великі виплати грошових зворотів.

Стан членства виказує його дальший спад, якій досі не вдалося заступити новими членами. Далі Уляна Дячук заторкнула справу перевірки родів забезпечення, перевірки забезпечених грамот, злуки УНС і УБС та інші.

В дискусії, яка опісля вив'язалася, брав участь д-р Богдан Цимбалістий, делегат Відділу 356-го. Він подякував Окружному Комітетові за фінансову підтримку для Українського Музею в Ню Йорку, якого він є президентом, та згадав, що УНСоюз повинен започаткувати акцію збірки пожертв для підтримки українського шкільництва, про що він вже писав у „Свободі".

Після нарад була перекуска, під час якої присутні ще далі дискутували про різні союзові проблеми, обмінювалися поглядами про загальні справи нашої громади, які всіх нас цікавлять.

Торонто

Окружний Комітет відділів УНСоюзу в Торонто, Онтаріо, відбув свої осінні організаційні збори, на яких винесено постанову, щоб скликати на початку 1983 року ширшу нараду в справі відзначення 90-річчя „Свободи"; відбути в якнайскоршому часі секретарсько-організаційні курси; змодефікувати радіові оголошення; подбати про телевізійні оголошення та підшукати окружного організатора.

Ці організаційні збори відбулися в суботу, 30-го жовтня, в залі української католицької церкви св. Євхаристії. Зборами проводив головний радний Василь Дідюк, протоколював Яків Бурій.

Голова Округи Василь Шаран прочитав список організаційних здобутків кожного Відділу. Двадцять три відділи Округи здобули до кінця жовтня ц.р. 54 члени. Найкращі організаційні успіхи мав досі найбільший Відділ 432-ий, де секретарем є Богдан Зорич. Цей Відділ вже придбав 17 нових членів. На другому місці стоїть Відділ 407-ий—він є тут сек ретарем,—що приєднав вже 11 членів. Відділ 401-ий має вже сім членів завдяки його секретареві Стефанові Чернієві. Два інші відділи, 441-ий і 442-ий, секретарями яких відносно є Дмитро Заневич і Семен Левицький, мають по п'ять нових членів.

Відділ у Лондон, Онтаріо, на чолі зі своїм секретарем інж. Романом Горничем, приєднав чотирьох нових членів. Чотири інші відділи мають по одному новому членові, а один Відділ—два члени. В Окрузі є також 11 відділів, які в біжучому році ще не здобули, на жаль, ані одного нового члена, що вказує на те, що вони ще досі не розпочали організаційної праці. Як голова Округи В.Шаран був у постійному контакті зі всіма секретарями відділів, заохочував їх до організаційної праці.

Опісля приявні на зборах представники відділів забирали по черзі голос і подавали причини, чому організаційна праця у їхніх відділах не була успішною. Висловлені думки вказували на те, що висока інфляція від'ємно впливає на продаж забезпечення не тільки в УНС, але також у комерційних забезпеченевих компаніях. Також наші секретарі, які колись втішалися великими організаційними успіхами, на жаль, не вміють тепер підійти до молодих проспектів.

Деякі місцевості втратили індустрію і тим самим частина мешканців опинилася без заробітку. В таких місцевостях тяжко продавати забезпечення. Також відчувалося, що не було кому вкорінювати і збуджувати союзовий ентузіязм, без якого секретарі не можуть працювати, а ключем до кожного успіху є люди. Округа мусить постійно плянувати, приготовляти все нових проспектів, а молоді фахові люди з добрим вишколом повинні до них звертатися. Громадські непорозуміння мали деякий вплив на те, що організаційна праця не дала бажаних успіхів. Молодші продавці забезпечення уважають, що УНСоюз продає замалі суми забезпечення. Продавець мусить відчувати, що за ним стоїть ціла організація, а проспект повинен довідатися наперед про позитиви установи, у якій йому пропонують набути забезпечення.

Головний касир УНСоюзу Уляна Дячук у своєму слові подала слухачам зміни, які в останніх роках наступили у забезпеченевій індустрії, і пояснила їх причини і наслідки. Висока інфляція змушувала щораз більше жінок шукати за працею. Життя родини через це значно змінилося, як і змінилися її забезпеченеві вимоги і потреби. В 1981 році приблизно 70 відсотків всього забезпечення продано в клясі термінового забезпечення.

Уляна Дячук дала перегляд організаційного і фінансового стану всієї організації, вказуючи на втрату в членстві, збільшення членських позичок, чимраз частіше продавання грамот і великі конвенційні виплати. Вона також пояснила акцію подвоєння забезпечення і просила секретарів, щоб вони зацікавили своїх членів

В дискусії учасники порушували доцільність льотерійних грамот; причини, чому члени не вибрали належностей за свої дозрілі вивінувальні грамоти; потребу поновно спопуляризувати УНСоюз у Канаді і тому подібне.

Головний радний Василь Дідюк ствердив, що час заставляє нас змінювати наш підхід і методи праці. Також клімат у громаді дуже важний для організаційної акції. Він свідомий, що ми всі є союзовці і боронимо інтересів УНСоюзу. Газети не повинні—на його думку—писати на теми, які пізніше використовують і цитують у совєтській пресі.

На закінчення всі присутні представники відділів висловили готовість докласти всіх можливих старань, щоб рік 1982 Округа закінчила з добрими організаційними осягами. Чергову організаційну компанію Округа плянує почати відразу на початку року. Після закінчення ділової частини нарад учасники ще довго при перекусці дискутували про УНСоюзові справи.

Північний Ню Йорк

Як щороку, осінньою порою союзові Округи відбувають організаційні наради. Мета таких нарад — перевірити організаційні здобутки поодиноких відділів та пожвавити організаційну працю в останньому кварталі біжучого року. Округи: Трой, Сиракюзи-Ютика та Баффало, відбули організаційні наради в місяці вересні та жовтні.

Цікавим явищем було те, що, не зважаючи на різні громадські непорозуміння, союзова ідея живе, і на всіх нарадах була задовільна кількість союзових діячів, які цікавилися союзовим життям, його фінансовим зростом, успіхами і труднощами, наприклад, сповільненим темпом в організаційній ділянці. Дискусії на ці теми були речеві і, можна сподіватися, що організаційна праця покращає.

В окрузі Трой, яку очолює секретар 57-го Відділу Михайло Савків, вирішено виконати квоту на 75 відсотків. Це невелика Округа, яка об'єднує сім відділів, з яких тільки п'ять діяльні. Проте Округа здобула до кінця вересня 26 нових членів. До цього причинилися такі секретарі: Володимир Варшопа, Відділ 266-ий — вісім членів; Михайло Савків, Відділ 57-ий — шість членів; Павло Шевчук, Відділ 13-ий — шість членів; Володимир Гуска, Відділ 150-ий — чотири члени; Василь Колодій, Відділ 191-ий—два члени.

Округа Сиракюзи-Ютика, головою якої є проф. Іван Гвозда, старається виконати квоту на сто відсотків. По кінець місяця вересня Округа здобула 51 члена. До цього успіху найбільше причинився секретар 271-го Відділу Іван Чопко, відомий і заслужений союзовий та громадський діяч, здобуваючи 30 членів. Стефан Гонза, секретар 38-го Відділу, здобув дев'ять членів. Іван Пиндус, секретар 39-го Відділу — три члени; Микола Велич, секретар 317-го Відділу — три члени; Володимир Запаранюк, почесний член Головного Уряду УНСоюзу і секретар 484-го Відділу — три члени; Марія Ковалевська, секретар 58-го Відділу — одного члена, Ярослав Мартинюк, секретар 330-го Відділу — одного члена, і Ярослав Сенишин, секретар 192-го Відділу — одного члена.

Квоту виконати на 100 відсотків було рішення зборів Округи Баффало, яку очолює молодий і енергійний союзовий і громадський діяч Роман Конотопський. Це він закликав присутніх секретарів і конвенційних делегатів посилити організаційну працю, щоб Округа виконала і перевиконала свою квоту. Найкращі успіхи мав секретар 360-го Відділу Осип Гаврилюк, який здобув 17 членів; О.Гаврилюк, крім союзової праці, веде Школу українознавства. Дуже активна союзова діячка Марія Гаравус, секретарка 27-го Відділу, здобула 11 членів; інж. Роман Свистун з далекого Ірі, Пенсильванія, секретар 40-го Відділу — чотирьох членів. Представником на всіх цих зборах був обласний організатор Василь Оріховський, який інформував присутніх про союзові та громадські справи. Він закликав до посиленої союзової праці та обіцяв допомогти кожному секретареві.

Вілкс—Беррі

Вілкс-Беррі, Па. (с.г.)—У неділю, 31-го жовтня ц.р., тут в залі УКЦеркви свв. Петра і Павла відбулися чергові організаційні наради Вілксберської Округи, під час яких присутні відділові секретарі і урядовці одноголосно схвалили доложити всіх зусиль, щоб призначена організаційна квота біжучого року була виконана на 100 відсотків. Також прийнято постанову, що всі відділи приналежні до Округи повинні мати придбаних нових членів і тим самим Округа вже п'ятий раз зможе отримати відповідну почесну плякету.

Наради, які мали своєрідний родинний характер, відкрив і ними проводив голова Округи мгр Роман Дяків, а протокол писав секретар Округи Василь Стефурин. Відкриваючи наради, голова привітав присутніх союзовців, а між ними головного організатора Степана Гавриша, якому зложив гратуляції з вибором на цей пост. Він також привітав присутнього члена філядельфійської Управи і секретаря 237-го Відділу в Честері, Па., Михайла Крику. Відтак предсідник нарад інформував про працю Округи та її осяги в організаційній ділянці.

До слова був запрошений головний організатор С.Гавриш, який у своїй доповіді говорив про всі важніші ділянки цілости союзової праці. При тому найбільше уваги він присвятив організаційним справам. Він також заторкнув і останню 30-ту Конвенцію, яка, за його словами, була коштовною тому, що вже на ній втрачено понад 350,000 дол., а з 397 конвенційних делегатів лише 215 почували себе до морального обов'язку супроти Союзу і придбали 920 нових членів, а 183 делегати, отримавши добру дієту, забули за Союз.

По доповіді С.Гавриша були різні запити, а відтак відбулася дискусія. Дискутанти, головно секретарі, турбувалися тим, що ціна „Свободи" від січня 1983 року буде виносити не 7.80, а 15 дол. річно. На їхню думку, треба буде при кожній нагоді виясняти членам, що це була ухвала Конвенції. Були заввaги декого, що майже в кожному числі „Свободи" є якісь спростовання, а часто спростовання на спростовання.

Дискутанти також застановлялись над заплянованою злукою УНСоюзу з УБСоюзом. Всі дискутанти висловлювалися позитивно про злуку. Також деякі секретарі дискутували про союзові дивіденди, яка на їхню думку повинна бути акумульована, а не виплачувана кожного року членам. Вичерпні відповіді на заторкнені справи дискутанти отримали від С. Гавриша, який при тому зложив подяку деяким союзовцям, які принесли на наради аплікації нових членів. Він також дякував присутнім за участь, згадавши, що майже всі відділи, приналежні до Округи, є заступлені на нарадах.

Голова Округи мгр Р.Дяків в імені всіх присутніх заявив головного організатора, що Округа так, як в минулих роках,буде мате виконану квоту на100 відсотків.

Присутні були запрошені до перекуски, яку приготовила секретарка 282-го Відділу Катерина Лукач.

Піттсбург

Пітсбург, Па. — Перші поконвенційні наради Пітсбурзького Окружного Комітету Відділів УНСоюзу, головою якого є головний радний Андрій Джула, відбулися в неділю, 10-го жовтня ц.р., о год. 2-ій по полудні.

У нарадах взяли участь 23 представники з 9-ох відділів, в тому теж конвенційні делегати. Голова Округи А. Джула зразу після відкриття нарад приступив до обговорення організаційних справ; подав, що квота нових членів Пітсбурської Округи на 1982 рік виносить 150 членів. До цього часу Округа приєднала 68 членів. Голова ствердив, що в минулому році Округа була виконала свою квоту членів на 86,6 відсотка.

Він закликав членів, щоб вони доклали всіх зусиль і допомогли Окрузі виконати її квоту в цьому році бодай на 75 відсотків.

Опісля А. Джула попросив до слова головного предсідника УНС д-ра Івана Флиса. Головний предсідник подав, що до кінця вересня 1982 року приєднано 1,434 нових членів. Погратулював А. Джулі за це, що в цьому році він приєднав 17 членів, П. Когутові за 12 нових членів, Д. Головатому за 8 нових членів, А. Рефтові за 6 членів і С. Іваницькому теж за 6 членів.

Зібрані члени Окружної Управи приобіцяли головному предсідникові, що в цьому році Округа виконає квоту щонайменше на 75 відсотків.

В дальшому д-р І. Флис подав загальний звіт про осяги УНСоюзу в цьому 1982 році. Найперше він подякував усім тим, що брали участь у цьогорічній 30-ій Конвенції і перевибрали його на пост головного предсідника Українського Народного Союзу. Продовжуючи звіт про осяги УНСоюзу, д-р Флис сказав, що за перших 8 місяців 1982 року зібрано вкладок на суму 2,221,000 дол. В минулому році за той самий час зібрано було 2,160,000 дол. Майно УНСоюзу виносить 46,991,000 дол. Також він подав, що згідно з остаточними підрахунками видатки, пов'язані з 30-ою Конвенцією, виносили 352,223 дол. До цієї суми додається ще сума 10,000 дол., яку ще не виплачено. В червні 1982 року виплачено 580,302 дол. дивіденди.

Видатки УНСоюзу зросли з огляду на те, що 20 років тому багато нових членів забезпечилися вивінувальними грамотами Е-20 років, які дозріли до виплати в 1982 році; сума цих виплат виносить дотепер 675,449 дол. Посмертні виплати виносили в тому часі 525,000 дол., а виплати передчасно згрошевлених грамот–326,000 дол.

Звітуючи про Українську Будівлю, д-р Флис сказав, що за останні 9 місяців винайм приміщень приніс 1,637,784 дол. Чистий прихід виносив 289,868 дол.

Д-р Флис підкреслив, що УНСоюз дальше приймає від членів боргові зобов'язання, за які донедавна платив 14 відсотків на рік. Сума боргового зобов'язання виносить під цю пору 4,164,000 дол. Він заохочував присутніх, щоб інвестували свої гроші в УНСоюзі і в Українській Корпорації Дому УНС, бо відсоткова стопа в УНСоюзі є вища,як деінде.

Присутні члени ставили питання, що було зроблено в справі злуки УНСоюзу з УБСоюзом. Головний предсідник запевнив усіх присутніх, що ведуться приязні розмови, які напевно доведуть до злуки, але формально перше засідання ще не було. Перше спільне засідання в тій справі відбудеться правдоподібно при кінці жовтня або в листопаді.

В дальшому д-р Флис подав до відома присутніх членів, що наступного дня після цих нарад УНСоюз видасть нову забезпеченеву програму, яка сприятиме його членам. УНСоюз прийматиме аплікації від усіх членів УНСоюзу у віці від О до 65 років життя на суму рівну теперішньому забезпеченню члена або нижчу. Мінімальна сума, що її можна набути, це 1,000 дол. Аплікації прийматиме Головна Канцелярія УНС без лікарських оглядин. Тільки у випадку ствердження на аплікації недомагань чи недуги члена Канцелярія може зажадати лікарських оглядин. З цієї програми можна буде користати тільки до 31-го грудня 1982 року.

Присутні ставили головному предсідникові багато питань, які відносилися до цього повідомлення. Головний предсідник дорадужував, щоб присутні слідкували за дальшими повідомленнями в тій справі на сторінках „Свободи" і „Українського Тижневика".

Після цього відбулася оживлена і приятна дискусія, яка продовжувалася по закриттю нарад при спільній перекусці, що її приготовили члени Окружного Комітету.

ОКРУГИ УНС ВІДБУЛИ НАРАДИ

БАЛТИМОР

Балтимор, Ме. (с.г.). — У неділю, 17-го жовтня ц.р. тут в приміщенні дому „Самопомочі" відбулися чергові організаційні наради Балтиморської Округи, яка об'єднує дев'ять Відділів — Балтимору, Вашінґтону і Річмонду, Вірджінії.

Наради відкрив і ними проводив голова Округи мгр Богдан Ясінський, а секретарював Остап Зенюк. При відкритті нарад голова привітав усіх присутніх, а між ними головного радного організатора Степана Гавриша і новообраного головного радного Євгена Іванцева, мешканця Вашінґтону. Привітавши обидвох членів Головного Уряду, голова побажав їм успіху в біжучій каденції.

Приступивши до денного порядку, голова поіменно запрошував секретарів поодиноких Відділів до коротких звітів про організаційну працю. Секретарі мали нагоду висловитися у справі проблем, які стоять на перешкоді організування нових членів. По звітах секретарів голова Округи ствердив, що деякі Відділи на протязі дев'яти місяців не приєднали ні одного члена, а щоб була виконана квота на 100 відсотків, ще потрібно придбати 26 членів.

З черги, до слова запрошено С. Гавриша, який обширно інформував присутніх відділових урядовців про загальні справи УНСоюзу. В першу чергу він говорив про організаційні справи, при тому поінформувавши, що протягом дев'яти місяців Відділи Америки й Канади придбали 1,434 нових членів, але в тому ж часі втрачено понад 1,000 членів. У більшості причиною втрат є це, що 1962 року відбулася 25-та Конвенція УНСоюзу, і тим самим члени, які тоді купили забезпечення в клясі П-20 або Е-20, цього року мають вже дозрілі грамоти. Сказавши про фінансову господарку, доповідач заявив, що вона є добра, а на доказ він навів, що майно Союзу доходить до 47 мільйонів. Він поінформував і про це, що за останніх дев'ять місяців зібрано більше членських вкладок цього року, як це було в минулих роках, не зважаючи на це, що в тому часі придбано менше нових членів. Це свідчить, що секретарі продають забезпечення на більші суми. У доповіді заторкнено справи Союзівки Української Будівлі і злуки Українського Народного Союзу з Українським Братським Союзом. Головний організатор також звернув увагу на підвишку ціни від січня 1983 року на щоденник „Свобода" з 7 долярів 80 центів до 15-ти долярів. Згадавши про працю Округи С. Гавриш висловив признання секретареві 320-го Відділу Іванові Малкові, який уже придбав 11 нових членів, а з того чотири виповнені поліси приніс на наради. Він також висловив признання секретареві 55-го Відділу Адамові Ціздинові за придбання п'ятьох членів і секретареві 34-го Відділу інж. Левові Блонаровичеві за придбання п'ятьох членів. Аплікації на наради принесли секретар 15-го Відділу Остап Зенюк і секретар 290-го Відділу проф. Михайло Хома.

Запрошений до слова головний радний Є. Іванців в першу чергу подякував делеґатам Округи за підтримку під час Конвенції. Відтак він поінформував присутніх про відбуті Надзвичайні наради Головного Уряду в вересні. За його словами, під час тих Нарад багато часу присвячено організаційній ділянці, що повинно бути стимулом в організуванні нових членів. Він також запевнив усіх секретарів, що готовий в любий час допомогти їм в праці, а з цим попросив, щоб вони втримували з ним зв'язок.

Після доповідей були запити до представників УН Союзу, а також відбулася речева дискусія. Дискутантами були О. Зенюк, Адам Ціздин, проф. М. Хома, дир. Емануїл Притула, мгр Б. Ясінський, І. Малко і д-р Ярослав Ґелета, Остап Зенюк з признанням висловився про останню 30-ту Конвенцію, тому що за його словами вперше делеґатів із Балтимору обрано до різних Конвенційних Комісій. Він також згадав про це, що Округа була відзначена під час Конвенції почесною плякеткою за організаційні успіхи в передконвенційному році. А. Ціздин висловив подяку Екзекутивному Комітетові за признання стипендії для сина Мирослава, який виїхав до Риму на теологічні студії. Проф. М. Хома, дир. Е.Притула і мгр Б.Ясінський заторкнули справу „дайрект биллинг", себто висилки членських вкладок членами до Канцелярії УНСоюзу. Найдовше займив голос в дискусії д-р Я. Ґелета, який заторкнув ряд справ, а головно звернув увагу на статті поміщувані в щоденнику „Свобода" — звернені проти УККА і Українського Визвольного Фронту. Він також заторкнув справу злуки двох Українських Братських Союзів.

Дискутантам відповів С. Гавриш, який при тому пригадав заклик Владик УК Церкви про замирення в нашій громаді. Він також звернув увагу на це, щоби секретарі використали нагоду акції подвоєння забезпечення без лікарських оглядин членами Союзу.

Закриваючи наради, голова Округи мгр Б. Ясінський запевнив головного організатора, що докладе всіх зусиль, щоб Округа виконала квоту на 100 відсотків. Він подякував всім присутнім за участь, а відтак запросив до перекуски, яку приготовив секретар 320-го Відділу Іван Малко зі своєю дружиною.

Вісті з Українського Літературного Фонду

Ми переконані, що всім вам відомо, що сьогодні на наш Літературний Фонд склали пожертви кілька організацій на чолі з нашими двома фінансовими установами — щадницею „Певність" та касою „Самопоміч", — і певна кількість поодиноких громадян, які вже 27 літ постійно підтримують Фонд своїми щедрими датками на наші літературні конкурси в Чикаґо.

За працю нашого Правління Літературного Фонду і щедрі пожертви наших чикаґських жертводавців Рада для Справ Культури Секретаріяту СКВУ, як ви всі мабуть читали в пресі, перед кількома роками доручила нам увійти в її склад і поширити діяльність нашого Фонду на всі українські громади у вільному світі, розбудувати Фонд і поширити конкурси на всякі літературні твори. Тому тепер Фонд робить старання наророджувати письменників не тільки за друковані їхні твори для старших дітей і молоді, але й за чужомовні твори з українською тематикою, за переклади, за твори в рукописах, за драматичні твори, які, як знаємо, відіграють преважливу ролю у формуванні та поглибленні національної свідомости серед українців на поселеннях, зокрема її молоді, дітей та мішаних подруж.

За час існування Українського Літературного Фонду до сьогодні вдалося нам вже нав'язати контакти з українською громадою Торонто в Канаді та українцями, власниками мотелів у Висконсин Деллс, Виск. Рівночасно до численних жертводавців у Чикаґо долучується тепер ідейно-творча громада Філядельфії та її округи. Там бо, у Філядельфії, відбудеться наш 6-ий літературний конкурс з проголошенням і врученням нагород на великому Літературному Вечорі в суботу, 4-го грудня ц.р., о год. 3:30 по полудні в залі Культурного Центру. Цей останній 6-ий конкурс є найбільшим, який дотепер був на рідних землях у Галичині чи у вільному світі, серед українців на поселеннях.

На цьому конкурсі найвищими нагородами будуть нагороджені письменники прозових творів і поезій, як і письменники дитячої літератури. Нагороджений буде також твір із історичною тематикою та чужомовний твір з українською тематикою. Автором може бути українець або чужинець. Також буде нагороджений музичний твір для звеличання пам'яті корифея української музики проф. Станислава Людкевича, з нагоди століття з дня його народження.

На цей шостий з черги Літературний Конкурс зголосило вже свою участь 39 письменників із 45-ма літературними творами, а Правління Л. Фонду призначило на нагороди суму 17,000 дол. На Літературному Вечорі, поза конкурсом, буде нагороджений найвищою нагородою в сумі 2,500 дол. один із письменників з-поза залізної куртини за найкращий твір. Цю останню нагороду уфундував д-р Микола Ценко з Філядельфії, разом зі сином і невісткою у пам'ять його дружини і матері Володимири Ценко.

За найкращий твір письменників у вільному світі найвищу нагороду в сумі 1,750 дол. уфундувала Щадниця „Певність" у Чикаґо, а другу повну нагороду для письменників дитячої літератури в сумі 750 дол. уфундував Зенон Петеш з дружиною, відомий світової слави мистець будови скрипок. Треба ще згадати, що разом із нашими фінансовими установами, більші і менші датки склали приятелі Літературного Фонду з Чикаґо, Вісконсин Деллс і Торонто.

Сьогодні Правління Літературного Фонду звертається до вас усіх, членів великої української спільноти, мешканців метрополії Чикаґо, Ню Йорку, Філядельфії, Дітройту, Клівленду, Торонто, Монтреалю та всіх більших і менших українських осередків у вільному світі, з проханням підтримати і підсилити Літературний Фонд своїми добровільними й щедрими пожертвами. Мешканці Чикаґо, свої пожертви складайте у наших касах або на руки членів нашого Правління ЛФонду. Жертводавців Торонто просимо складати свої датки на руки мґра Володимира Кліша; філядельфійських громадян просимо складати пожертви в касі „Самопоміч" на конто ЛФонду ім. І.Франка і у Щадниці у Філядельфії на наше конто.

Всіх інших жертводавців просимо пересилати свої ласкаві пожертви на адресу секретарки Правління ЛФонду в Чикаґо Роми Турянської, 2431 Вест Райс Ст., Чикаґо, Ілл. 60622.

Закликаємо також всіх людей доброї волі співпрацювати з нами і свою готовість просимо зголосити також на цю саму адресу. Тільки таким зрозумінням справи і спільною працею доб'ємося успіхів у наміченій праці.

Всі українські громади у вільному світі просимо: зарепрезентуйте себе своїми щедрими датками перед нашими Владиками, науковими, політичними, мистецькими, шкільними і виховними представниками всіх центральних, окружних і місцевих установ, які будуть присутні на Літературному Вечорі у Філядельфії 4-го грудня, під час проголошення і вручення літературних нагород. Списки всіх фундаторів і жертводавців на Літературний Фонд ім. Івана Франка в Чикаґо будуть прочитані на цьому святі, тому хай не забракне і вашого прізвища між ними.

Передаючи свою пожертву, просимо подавати свою докладну адресу і телефон, щоб ми могли з нагоди 27-ліття праці нашої установи переслати вам грамоту подяки. При пожертвах 100 дол. і більше, чи фундуванні нагород поодинокими особами, просимо вкласти в коверту і свою чорно-білу знімку для поміщення її у нашому ілюстрованому журналі „Екран". Якщо фундаторами нагород є установи чи родини, то просимо при складанні грошей долучити світлину управи даної установи чи родини і подати всі прізвища. Громадяни, які дають пожертви в пам'ять членів своїх родин чи приятелів, повинні долучити не лише свою фотографію, але й тієї особи, в пам'ять якої фундують нагороду або складають пожертву. Списки всіх жертводавців будуть поміщені також на сторінках „Екрану" та оголошені на радіоавдиціях. При пожертвах з нагоди уродин, вінчань, іменин, визначних осягів даної особи в науці, мистецтві чи студіях, у громадській чи спортовій праці, в українському чи американському світі — також треба долучити світлину жертводавця і нагородженої особи.

При цьому варто згадати, що українська громада Чикаґа й околиці може бути горда з осягів своїх фінансових установ. Громада ця мала великі осяги теж і у виховній ділянці: в розбудові українознавчого шкільництва та цілоденної школи, в розбудові молодечих організацій і релігійного життя. На її терені виходить вже понад 20 років єдиний ілюстрований журнал для старших і молоді „Екран", що знаходить своїх читачів по цілому світі.

Літературний Фонд ім. Івана Франка є одним із допоміжних чинників в українській виховній системі тут, на поселеннях. Як усі добре знаємо, повне національне виховання наших дітей, молоді і мішаних подруж дасть нам тільки український дім, батьки, українська Церква, наші садки-передшкілля, українознавчі і цілоденні школи, мистецькі й драматичні гуртки, музеї й хорові клітини, в яких мусить панувати й процвітати жива українська мова й українське друковане слово. Згадані клітини мусять бути забезпечені добре опрацьованими шкільними ілюстрованими підручниками, виховними журналами для дітей і молоді та доброю допоміжною лектурою.

Українська спільнота мусить всеціло включитися в працю виховної системи, її всебічно фінансово підтримувати та дати свою повну поміч при розбудові сітки згаданих шкіл і всіх організацій. Наша шкільна і виховна клітина мусить охопити всіх наших дітей і молодь в українознавчих і англомовних клясах у цілій діяспорі. Це завдання є незвичайно складне і важке до переведення його в життя, але ми це мусимо зробити.

При добре обдуманому і опрацьованому пляні, при мобілізації всіх зусиль української спільноти можна невідкличо сповільнити і відвернути загрозу втрати нашого молодого покоління. Нічого нам не допоможе розбудова українських катедр при наших і чужих університетах, якщо не забезпечимо їх допливом нашої молоді. Найвища пора перейти від слів до діл і рятувати все, що ще вдасться.

Українська література всебічно служить виховній системі українців на поселеннях і є однією із дуже важливих її складових частин. Всестороннє національне виховання наших дітей і молоді неможливе без українського друкованого слова і живої української мови. Батьківський дім, що є підставовою школою національного виховання, садки і передшкілля, українознавчі і цілоденні школи, наші молодечі виховні організації, вчителі й виховники — мусять дістати до рук добре опрацьовані шкільні підручники з багатьма ілюстраціями, виховні дитячі і молодечі журнали і допоміжну лектуру. Цю всю зброю для навчання і виховання молодого українського покоління дають нам українські письменники і педагоги. А завданням Літературного Фонду є їх морально і фінансово підтримувати і їм допомагати.

Вірю, що серед нашої спільноти не залишиться ні одного свідомого українця, який не допоможе у цих наших загально-громадських зусиллях. Пам'ятаймо, що малими цеглинками, нашими пожертвами і спільною працею, збудуємо великий дім — наше свідоме молоде українське покоління!

Адам Антонович

Відзначено День Родини в Гемпстеді

Ще три роки тому ніхто в Гемпстеді не чув про імпрезу „День Родини". Не чули, мабуть, про неї і в інших громадах, хоча сучасні родинні ускладнення і проблеми є частою темою розмов багатьох людей.

Коли Католицька Церква проголосила 1980 рік Роком Родини, а СКВУ 80-ті роки — Декадою Української Родини, Глава УПКЦ — Патріярх Йосиф I у своєму Посланні з цієї нагоди сказав, між іншим, так:

„Родина, це перше джерело людського життя, є також першою його школою. Від неї, отже, в першій мірі залежить, якою буде і як буде розвивитись людська спільнота. Вона має в собі силу обновити лице землі, але вона може також стати причиною занепаду.

Тому всі наші духовні отці, всі наші парафії, організації і установи повинні поставити цю проблему як одну з головних точок своєї праці. Наше головне завдання — поставити українську родину в самому центрі уваги. Тут ідеться про саме ядро нашого церковного і громадського життя."

Управа 42-го Відділу ООЧСУ в Гемпстеді зрозуміла, що ці світового засягу проголошення і заклики не сталися без причини, і до них не можна поставитися байдуже. На сходинах членів широко продискутовано цю тему під кутом питання — як громадська організація може відгукнутись на згадані повище закликі, як може вона вплести їх в свою діяльність.

Після широкої виміни думок члени 42-го Відділу вирішили кожного року влаштовувати громадську імпрезу, якій дано назву „День Родини" і яка має бути сполученням молитви в намірені родини, родинної гостини, розваги, але також і глибокого відважного огляду тих всіх процесів, які проходять в сучасній родині.

Цей плян імпрези з непересічним успіхом проходить у гемпстедській громаді вже третій рік.

Цього року День Родини, влаштований 42-им Відділом ООЧУСУ під протекторатом місцевого Відділу УККА, відбувся у неділю, 17-го жовтня ц.р., при участі понад 230 осіб. Програму дня підготовила імпрезова референтура в складі — Орест Дацків, Іван Пакош і Ярослава Щерба та голова Відділу К.Мицьо.

О годині 10-ій ранку в місцевих церквах обох віровизнань відправлено Св. Літургію у намірені всіх родин нашої громади, а в 1:30 год. по полудні в залі українського католицького центру св. Володимира розпочалася святочна програма.

У гарно влаштованій залі, прикрашеній квітами і вишиваними рушниками привітно вітали гостей господарі свята — члени ООЧСУ.

За почесним столом зайняли місця духовні провідники громади: о. Емілян Шараневич, парох УКЦ св. Володимира в Гемпстеді, о. д-р Семен Гаюк, парох УАПЦ св. Михаїла в Юніондейлі і о. Антоній Кучма, парох зі сусідної парафії УКЦ св. Родини в Айслип, голова Відділу ООЧСУ мгр Катерина Мицьо з чоловіком Мироном і голова Відділу УККА повіту Нассо.

Св'ято відкрила коротким словом і вміло провадила голова Відділу ООЧСУ Катерина Мицьо. Офіційну програму свята розпочато молитвою, яку провів о. Емілян Шараневич. Під час обіду виголошено доповіді і відбулась мистецька програма. Дуже змістовну доповідь англійською мовою виголосив голова УККА Йосиф Хома.

Сильне враження на присутніх зробив виступ представниць молодшої, вихованої вже в Америці генерації: Олі Берч, директорки Школи Українознавства, Марійки Горинь-Вуд, голови Батьківського кружка, і Лесі Шморгун, які говорили на тему „Шляхи до збереження української родини, української церкви і української громади". У багатьох присутніх заросилися очі, особливо тоді, коли Марійка Горинь-Вуд дуже щиро розказала про свої особисті трудноші повернутися з відчуження до української Церкви і громади і про її радість з того, що вона повернулась.

В мистецькій частині виступали — Петро Кваско з відповідними до теми рецитаціями; Василь Горинь з піснями при акомпаньяменті цимбал; діти зі садочку продеклямували „Молитву за батьків"; маленька 4-річна Лариса Гумовська з Ню Джерзі прекрасно продеклямувала вірш „Вклонюсь" і заспівала пісеньку „Брате, Іване", а Ева Качмарчик гарно відрецитувала вірш „Добраніч родині", присв'ячений тим, які святкували цей день далеко від своїх рідних.

Так як і завжди, присутні тепло вітали виступ молодшої танцювальної групи при церкві св. Володимира, під мистецьким керівництвом Роми Прийми-Богачевської, а ще більше виступ старшої танцювальної групи „Скоморохи", які добре виконали кілька народних танків. Офіційну частину свята закінчено молитвою, яку провів о. д-р Семен Гаюк.

Після офіційної частини і смачного обіду, який приготовили і вміло подали членкині ООЧСУ під проводом жіночої референтки Парані Барняк, присутні — малі діти, молодь, дорослі і старші — ще довго радісно забавлялись в чудовій родинній атмосфері при звуках оркестри „Спомин".

М.Бурян

Свято Покрови в Інґольштаті

У неділю, 17-го жовтня ц.р., відбулося храмове свято в церкві Святої Покрови в Інґольштаті, Баварія, в одній із наших оформлених місцевих церков, що зберігається і до сьогодні — у формі хреста та має гарні ніші. Церковним старостою є там І. Бондаренко, який з дружиною і сестрицтвом гарно втримують і прикрашають цю церкву.

Був погідний осінній день і на Храмове свято приїхали численні парафіяни з Нового Ульму, Нюрнберґу, Ляндсгуту і Мюнхену, які бажали в цей день бути разом із приятелями і знайомими.

Архиєрейську святочну Літургію відслужив настоятель Владика Анатолій Дублянський у сослуженні о. архипресвітера Палладія Дубицького та о. протодиякона Степана Куреші. Прислуговували два іподияконни, Олекса Найко та Юрій Шімельпфеніґ. Часи і Апостола відчитав місцевий дяк Кириченко. Гарно співав місцевий хор під управою паніматки Неоніли Луговенко з Карльс Руге. Святочно прибрана квітами церква творила гармонійну молитовну і празничну спільноту Владики-пастиря, мирян та духовенства.

На Запричасному святочну проповідь виголосив о. архипресвітер Палладій, який засередився на потребі щорічного прославлення Покровительки цього храму і висловив свою радість з цього приводу. Він згадав вірним, що ми радо святкуємо свято Покрови Божої Матері, бо Вона є покровителькою у потребі. У житті св. Андрія Юродивого сказано, що він зі своїм учнем Єпіфінієм у храмі побачили Пречисту Матір Божу, як Вона, тримаючи на руках омофор, молилася, але на обличчі текли сльози, що сьогодні у світі хаос і Матір Божа страждає за те все, що в світі діється. Проте о. Палладій висловив надію, що він глибоко переконаний, що на очах Божої Матері можна бачити і сльози радости, що вірні цієї парафії так чисельно зібралися в цей день у храмі на молитву до Пречистої.

Зупиняючись над історичним походженням свята Покрови Пресвятої Богородиці, о. Палладій сказав, що це свято стало також і нашим рідним святом, що наш нарід з пошаною, гідною уваги, вшановує це свято. Навіть наші запорожці храмовим святом мали День Покрови; що через цю віру Матір Божа і по Успінні не залишає вірних без опіки. Для нас, православних українців, Свято Покрови важливе ще й тим, що в день Покрови відбувся в Києві, у храмі св. Софії, Собор нашої Православної Церкви, на якому св.п. Митрополит Липківський очолив нашу Церкву, що під Покровом Богородиці і далі розвивається — її Ієрархія та вірні в діяспорі.

Перед Молебнем Владика Анатолій привітав присутніх парафіян, в тому парафіян зі сусідніх парафій, зі Святом Покрови, подякував о. Палладієві за проповідь, а зокрема подякував хорові за гарний спів, а титареві Іванові Бондаренкові і Сестрицтву, що гарно прикрасили квітами церкву.

Присутні на Архиєрейській Літургії були студенти теології католицької духовної семінарії з Айхштету, що були також і на обіді.

Після Молебня о. диякон Степан Куреша виголосив „Многоліття" Владиці Анатолію, присутньому духовенству і вірним, що виконав хор і всі присутні.

В святочному обіді-зустрічі з Владикою і духовенством у ресторані Даніель, взяло участь коло 50 учасників.

Н.Н.

Затверджено модель пам'ятника Митрополитові В. Липківському

Бавнд Брук (ДЮК) — У суботу, 23-го жовтня ц.р., в митрополичій канцелярії при осередку УПЦеркви в ЗСА в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж., відбулося чергове засідання Ділового комітету для побудови пам'ятника св. п. Митрополітові В.Липківському Участь в нарадах взяли Блаженніший Владика Митрополит Мстислав, голова, д-р Юрій Криволап, заступник голови, інж. Петро Матула, голова мистецької комісії, інж Євген Кальман, секретар; інж. Олексій Шевченко, скарбник. Засіданням керував д-р Юрій Криволап.

На нарадах в деталях було обговорено звіт членів мистецької комісії з їхньої недавньої візити до майстерні скульптора Петра Капшученка, де вони оглянули опрацьований ним модель робочої фіґури (постаті) пам'ятника Митрополитові Липківському.

В основному, за вийнятком маленьких поправок, Діловий комітет затвердив модель цієї фіґури та доручив скульптору Капшученкові почати опрацьовувати остаточну постать пам'ятника. Рівночасно Діловий комітет уповноважив голову мистецької комісії інж. П. Матулу, на підставі архітектурних (креслярських) рисунків, дістати декілька коштористів на будову площі та постаменту під фіґуру пам'яника та мати ці коштористи готові до наступного засідання Ділового комітету.

До цього часу українська спільнота в діяспорі дуже позитивно та щедро відгукнулась пожертвами на побудову пам'ятника. Згідно зі звітами скарбника Ділового комітету інж. О.Шевченка, на фонд побудови вплинуло близько сто тисяч долярів. Діловий комітет підрахував, що для того, щоб успішно закінчити будову, потрібно буде ще біля п'ятдесят тисяч долярів. Віримо, що українська громада зрозуміє історичну вагу будови цього пам'ятника та своїми щедрими пожертвами допоможе Діловому комітетові досягнути остаточної мети — урочисто відкрити та посвятити пам'ятник Митрополітові — мученикові в Українському Пантеоні на свято Покрови Пресвятої Богородиці у жовтні 1983 року.

Пожертви, що звільнені від федеральних податків, просимо висилати на таку адресу: Metropolitan Lypkiwskyj Fond N 760, St. Andrew's Federal Credit Union, P.O. Box 375, So. Bound Brook, N.J. 08880.

Будують пам'ятник-мавзолей у Вашінґтоні

Проєкт пам'ятника-мавзолея

Вашінґтон. — Після двох років студій і плянів Український Католицький Цвинтар у Вашінґтоні прийняв остаточний проєкт пам'ятника-мавзолею, що буде тут в майбутньому побудований.

Пам'ятник-мавзолей буде вдержаний у візантійському стилі, як інформує архітект і плянувальник його інж. Микола Андреадіс, і має мати 98 стіп височини, а 235 ширини. У ньому буде місце на 7,680 крипт, в яких можна буде ховати тлінні останки цілих родин. В середині пам'ятника плянують мати залю для похоронних відправ, каплицю, вівтар і вічний вогонь у мам'ять усіх погибших за свободу України.

Це буде перша того роду будівля на терені ЗСА, а її місце справді престижеве з головним входом від Пенсильванія авеню, при якому, як відомо, міститься також Білий Дім.

Того роду пам'ятники-мавзолеї досі будовано лише для поховання там тлінних останків славних людей, чи провідників держав або королівських родів. В останніх, однак, роках появляється їх щораз більше, тому що крипти для ховання небіжчиків являються дешевшими і практичнішими, як звичайні гроби. Тому плян першого українського пам'ятника мавзолея найшов ентузіястичну підтримку пароха українського католицького крайового храму Пресвятої Родини у Вашінґтоні, о. Степана Шавеля, ЧНІ.

Українська громада в Честері святкувала особливий день

Честер, Па. — Субота, 13-го листопада, в житті Українського Католицького Американського Громадського Товариства тут була особливим днем — святкуванням 40-річчя цього Товариства, заснованого ще в 1941 році і заінкорпорованого в році 1942. Святкування включали бенкет і баль, на яких було присутніх понад 150 осіб.

Батьками - основниками Товариства були Антон Бандровський, Василь Мартинюк, Михайло Ковальчук і Яків Рогач та ще дев'ять осіб. З них, наприклад, Михайло Ковальчук, що в час оснування Товариства був секретарем, тепер очолює Товариство. При відкритті свята голова М. Ковальчук коротким словом привітав присутніх і покликав отця-пароха шамбеляна Петра Липина з місцевої католицької церкви Святого Духа провести вступну молитву, після чого дружина голови заінтонувала спів американського і українського гимнів, що їх проспівали всі присутні; вона є дияковчителем у українській католицькій церкві у Вілмінґтоні, Делавер. Майстер церемонії на бенкеті Данило Паньків, скарбник Товариства, представив зібраним почесних гостей за головним столом та головного промовця, що ним був д-р Олександер Лужницький. Серед почесних гостей були отці духовні, Сестри-Василіянки та міські достойники на чолі з посадником Честеру Джозефом Беттлем. Зібраних з особливою теплотою привітав Володимир Пастушок, головний радний Українського Народного Союзу, в імені предсідника УНС д-ра Івана О. Флиса та всього Головного Уряду УНС.

На бенкеті й балю були присутні п'ять із основників-піонерів Товариства: Антон Бандровський, Стефан Дишевий, Марія Комановська, Михайло Ковальчук і Данило Яворський. Зібраним представлено новообрану управу товариства, що складається з п'яти осіб, на чолі з переобраним на нову каденцію М. Ковальчуком, та 17-членну Раду директорів.

Пастор католицької церкви св. Ядвиги о. Реголд Чарнота, гість на святкуваннях, провів кінцеву молитву-благословення; закінчено ці урочистості співом американської пісні „Боже благослови Америку".

Конференція на тему русифікації і колоніялізму в СССР

У днях 10-го і 11-го жовтня цього року в Люцерні, Швайцарія, відбулася конференція на тему русифікації і колоніялізму в СССР. Конференцію влаштувала організація, що носить назву Европейська Конференція для Людських Прав і Самовизначення, головою якої є член швайцарського парляменту д-р Е. Елер. На конференції було виголошено шість доповідей на такі теми: „Совєтська національна політика", „Совєтський 'федералізм' і колоніялізм", а також чотири доповіді про практичні наслідки совєтської русифікаційної і колоніялістичної політики в підсовєтських країнах — Україна і Білорусія, Балтійські народи, Кавказ, мусулманські народи СССР.

Доповідь про Україну і Білорусію виголосив німецькою мовою український науковець проф. д-р Юрій Бойко з Мюнхену. Навівши приклади спротиву совєтській політиці, проф. Бойко, закінчуючи свою доповідь, зазначив, що відповідальні кола західнього світу повинні давати підтримку для рухів спротиву неросійських народів у СССР, що зустрілося із загальною апробатою присутніх.

На закінчення конференції прийнято відповідні резолюції та відбуто пресконференцію для чисельно заступлених журналістів. У резолюціях звернено увагу на право неросійських народів СССР на свободу і самовизначення, засуджено русифікаційну і визискувальну колоніяльну політику Москви супроти неросійських народів СССР і світову громадськість закликано підтримувати леґітимні визвольні прагнення неросійських народів Совєтського Союзу.

В конференції в Люцерні взяла участь з уповноваження Державного Центру УНРеспубліки в екзилі численна українська делегація. Крім згаданого вже проф. д-ра Ю. Бойка, до делегації належали д-р В. Федорончук з Риму, д-р Р. Прокоп з Цюріху і д-р Б. Лотоцький з Локарна. До делегації в характері гостей-обсерваторів ввійшли також президент УНРеспубліки М. Лівицький і голова уряду УНР проф. д-р Я. Рудницький. Українська делегація подбала про те, що під час конференції роздавалося учасникам різні українські інформаційні брошури і матеріяли, головно в перекладах на англійську й німецьку мови.

На запрошення організаторів конференції д-р Я. Рудницький виступив із заключним словом і подякою організаторам конференції та прелеґентам, а також використав цю нагоду, щоб у присутності журналістів прочитати англійською мовою заяву екзильного уряду УНР в справі 60-ліття формального постання Союзу ССР.

В зв'язку з участю польських діячів у працях Европейської Конференції для Людських Прав і Самовизначення та проєктованого запрошення до такої ж участи декого з російських діячів, президент УНР М. Лівицький в імені, як він зазначив, присутніх на конференції українців та представників інших неросійських народів СССР, що входять у склад Паризького Бльоку, президентом якого є М. Лівицький і до якого належать представники чотирьох народів Кавказу, Білорусія, Туркестан, Ідель-Урал татари Криму і Україна, виголосив окрему заяву з деякими застереженнями, що було прийнято до відома проводом Европейської Конференції і зустрінуто однодушними оплесками присутніх.

У перший день конференції, 10-го жовтня, увечері присутні в Люцерні українці відбули окрему нараду, на якій порушено цілий ряд актуальних питань української політики, зокрема справи діяльности Державного Центру УНРеспубліки в екзилі. Ця нарада мала особливе значення з уваги на участь у ній президента М. Лівицького, голови уряду УНР Яр. Рудницького та члена уряду і головно-уповноваженого ДЦентру УНР на Европу В. Федорончука. Участь інших прихильників чи співробітників ДЦентру виявилася дуже корисною, бо вони мали нагоду висловити свої дуже цінні думки і зауваження як до загального сучасного стану української визвольної справи, так і окремих аспектів діяльности ДЦ УНР в екзилі.

Зазначаючи, що він виступає в імені присутніх на конференції українців та представників інших народів СССР, що входять до Паризького Бльоку, през. М. Лівицький сказав таке:

В зв'язку з висловленими тут поглядами про участь польських і російських представників у працях Европейської Конференції для Людських Прав і Самовизначення я вважаю за необхідне скласти коротку заяву.

Коли йдеться про поляків, то міродайні польські політичні кола, що перебувають у вільному світі, офіційно заявляли, що вони визнають право українського народу на відновлення суверенної і незалежної української держави і що вони навіть уважають, що без самостійної України ледве чи може існувати Польща. Це було, між іншим, стверджене в офіційній українсько-польській декляраціі, що її з польського боку підписали представники польського екзильного уряду - президент Едвард Рачіньскі і голова уряду Казімір Сабат. Очевидно, таку ж саму позицію займають ті польські кола по відношенні до інших неросійських народів СССР. З цього ясно випливає, що ми можемо тільки вітати участь польських представників, які стоять на вищезазначених позиціях.

Коли йдеться про представників росіян, то ми засадничо теж не можемо бути проти їх участи, ми не провадили війни проти російського народу. Ми провадили і провадимо війну проти імперіялістичних урядів Росії. Але ми вважаємо, що росіяни, які хотіли б приступити до цієї організації, мусять ясно і недвозначно заявити, що вони визнають право України й інших народів СССР, — як народи Кавказу, Білорусії, татаро-башкирів, Туркестану тощо, — на відновлення їх вповні суверенних і незалежних держав. Без цього наша участь разом з росіянами в Европейській Конференції для Людських Прав і Самовизначення не є можливою.

Українське Інформаційне Бюро, Мюнхен.

Золотий ювілей Української Мишиґенської Ліґи в Дітройті

Українська Мишиґенська Ліґа належить до найстарших суспільно-громадських установ Дітройту. Заснована 1932 року вона на протязі півстоліття сповняла й далі виконує суспільно-політичну роботу й через те займає поважне місце серед інших установ у громаді. Золотий ювілей, що відбувся у суботу, 23-го жовтня ц.р., був своєрідним завершенням та оглядом 50-річної праці, що його вклала Ліґа для громади та українського суспільства взагалі.

Програму ювілейного бенкету відкрив голова Управи Зенон Курилів, а до дальшого її ведення попросив Василя Папіжа. Цей, як майстер церемонії, у вступному слові привітав понад 200 учасників, вказав на значення ювілею та подав необхідні інформації відносно програми. Вшановано пам'ять покійних піонерів, основників та визначних діячів Ліґи-ювілятки, а між ними померлих на протязі останнього року св.п. Володимира Дідика та інж. Ярослава Вариводу. Після вступної молитви, що її провів о. Йосиф Шарий, парох української католицької церкви св. Івана Хрестителя, та благословення трапези піднесено тост з многоліттєм за сучасну Управу та членство.

Після вечері, що її з умінням приготовила Марія Ціко, майстер церемонії, представляючи президію, вказав на дві рідкісні постаті — Василя Семкова і Волтера Робліна, двох піонерів, які залишилися між живими. Їхнє 50-літнє членство та працю нагороджену гучними оплесками. Головну промову виголосила широковідома українській спільноті по обидвох боках океану д-р Маруся Бек. Вона, одна з небагатьох уже, знає найкращу Ліґу, бо вона організовувалася і діяла на її очах. Тому її промова була дуже цікава, насичена фактами, статистичними даними з наголосом на окремих важливіших діях на протязі півсторіччя. Провідна участь Ліґи в українських політичних акціях, допомогово-харитативних, суспільно-громадських та жвава участь у виборчих кампаніях з'єднувала прихильність урядових та політичних американських особистостей для українських визвольних ідей. Вона не тільки активізувала членство та громаду в різних акціях, але ще до того асиґнувала значні суми грошей на їхні потреби. Ось минулого року вона призначила 10,000 долярів на науково-суспільні потреби нашої спільноти. Українська Мишиґенська Ліґа — це твір трьох поколінь : піонерів, що за виїмком двох згаданих, відійшли у вічність; тих, що прибули сюди після Другої світової війни, та їх синів, що сьогодні становлять чимале число членства та Управи. Своєю промовою д-р М. Бек зробила глибоке враження, викликавши оплески присутніх.

Представник тієї молоді, д-р Роман Петращук, промовляючи, підкреслив, що УМЛіґа втішається доброю славою не тільки в українській громаді, але й взагалі, доказом чого є проклямація посадника Дітройту з нагоди її 50-ліття. Він глибоко вірить, що молоді, до яких він сам належить, будуть чесно продовжувати діло своїх дідів і батьків.

Ціла низка присутніх представників крайових та льокальних організацій метрополії Дітройту на ювілейних відзначеннях вказує, що справді УМЛіґа втішається загальною пошаною та престижем у громаді.

В окремій точці учасники вшанували представників, що їх представив В. Папіж, а саме: проф. д-р Б. Лончина, голова УПСО та КУ Українського Патріярхального Товариства; д-р Антін Жуковський, широковідомий суспільно-політичний діяч; В. Гупалівський, голова Президії ЦУКА; ред. М. Смик, провідний суспільно-політичний діяч і редактор „Українських Вістей"; Анатоль Ромах, голова станиці ФКУ; проф. М. Віхорек, голова Українського Фестивального Комітету; Р. Лазарчук, голова оселі „Діброва"; Володимир Дигдало, голова спортового товариства „Черник"; Г. Гарбар, голова оселі „Київ"; мґр М. Калинич, Український Народний Дім; мґр Марія Лазарчук 81-ий Відділ СУА; М. Самокишин, голова 82-го Відділу УНС, мґр Рома Дигдало, УКГКлюб, Л. Кльос, осередок СУМА „Київ", М. Ніньовський; Братство І-ої Дивізії УНА; Д. Кошильовський - 183-ій Відділ УНС; Стефанія Федик, 292-ий Відділ УНС; О. Бігун - Об'єднання УПА; Емілія Запорожець, Інтернаціональний Інститут. Вшановано також присутніх попередніх голів Ліґи — Миколу Дякуна, Йосифа Павлика і Михайла Ґльомба.

Короткі усні привіти склали: репрезентант зорганізованої громади Зенон Васильокевич, голова Метрополітального Відділу УККА, якого Ліґа є членом цілі десятиліття. Ред. М. Бажанський промовляв від Станиці Фонду Катедри Українознавства при Гарвардському Університеті; мґр Марія Квітковська — від Головної Управи Українського Золотого Хреста; мґр Орися Лончина від Окружної Управу СУА; Роман Татарський від Окружного Комітету відділів УНС; інж В. Колодчин від Культурно-Громадського Клюбу і Головного Комітету Підгаєчан; проф. С. Віхар - Українського Села; інж. Стефан Білий від Окружної Управи ОДВУ.

Конферансьє В. Папіж вказав на дуже відрадний факт, що дає відповідь на питання „Де наша молодь?" Цілу низку молодих людей він зустрінув недавно в Управі Української Мишиґенської Ліґи, які стали у її проводі й можуть служити зразком для інших, а саме: Зенон Курилів, Роман Стояловський, Богдан Фльорчук, Володимир Ковч, Юрій Ніньовський, Василь Мордованець, Петро Колберт, Йосиф Павлик та інші. Згаданих нагороджено довготривалою овацією.

У „Програмовій Книзі" в короткій історії УМЛіґи згадано Жіночу секцію, яка в роках перед Другою світовою війною виконувала важливу роботу. Такою секцією для Ліґи від повоєнних років досі є 14-ий Відділ Українського Золотого Хреста. Пані з того відділу є завжди там, де потрібно Лізі жіночої ініціятиви та муравлиної праці. Все це з повною посвятою виконують членкині УЗХреста, колись під проводом довголітньої голови Анни Левкут, а тепер — Анни Семків. Хай ці рядки будуть для них виявом признання за жертвенну працю.

Ювілейні відзначення відбулися у гарно прибраній залі Українського Народного Дому при вул. Мартін. На залі панував взірцевий порядок та скрізь помітна була організованість. Кожна деталь була запляновано та обдумана. Це в найбільшій мірі заслуга загальновідомого секретаря 175-го Відділу УНС Ярослава Базюка, якому присутні виявили належне признання. Фахово опрацьована ювілейна програмка, багата своїм змістом: статтями, світлинами, документами, а зокрема своїм естетичним виглядом, викликала миле враження у присутніх.

Програму бенкету закрив кінцевою молитвою о. Володимир Мельник з парафії православного катедрального храму св. Покрови.

У другій частині відзначення — Ювілейних Вечерницях як старші, так і молодші забавлялися під звуки оркестри „Галичани" до пізньої ночі. Керівник оркестри Г. Зарицький вміло підібрав мелодії відповідно до події та смаку учасників.

Золотий Ювілей Української Мишиґенської Ліґи — це одна із кращих імпрез, що відбувалися в цьому сезоні в Дітройті, й тому сердечна подяка всім, що причинилися до її успіху.

В.П.

Посвячено церкву Св. Тройці у Пелл Лейк

Архиєпископ Константин посвячує церкву Св. Тройці у Пелл Лейк.

На терені Пелл Лейк, Висконсин, і околиці виросла українська православна церква Святої Тройці. Церкву Св. Тройці, що була у Чикаґо, продано і за ці гроші побудовано нову в Пелл Лейку. Деяка частина парафіян залишилася у Чикаґо, але на їхнє місце прибуло в Пелл Лейк понад 100 нових парафіян, і таким чином парафія церкви стала численно більша, ніж була у Чикаґо, і нараховує тепер понад 150 осіб. Приходять до церкви й католики.

Архиєпископ УПЦеркви Константин посвятив нову церкву у неділю, 17-го жовтня. Того ж дня відбувся бенкет з приводу посвячення церкви Св. Тройці.

М.С.

Весілля у Тексасі

Романна й Михайло Кеннети

У суботу, 18-го вересня ц.р., відбувся в каплиці на летунській базі в Лаббоку шлюб Михайла Кеннета з Романною Софією Жилюк.

Акт шлюбу довершив о. Августин Породко, парох української католицької церкви в Гюстоні, в асисті о. ляйтенант-полковника Йосифа Ленігана, пароха бази. Перед шлюбом сестра молодої Святослава Карачай з Ню Йорку проспівала „Паніс Анджелікус", музика Цезара Франка, й „Богородице Діво", музика Андрія Гнатишина. Спів, зокрема виконання „Богородице Діво", та шлюб справили помітне враження на присутніх професорів університету, військових і сусідів молодої.

Весільна гостина відбулася тієї ж суботи в домі батьків молодої. Там зібралися численні гості, що прибули на це родинне свято з Вінніпеґу, Ню Йорку, Ютики, а також із різних міст розлогого Тексасу. Атмосфера зустрічі мала характер теплих сердечних відносин. Присутні цікавилися українськими весільними звичаями та українським життям в цілому. З великою увагою поставилися присутні до української традиційности, що так глибоко проникла в українське життя навіть молодого покоління, народженого поза межами України.

Михайло Фрай-ляйтенант американського летунства і ґрадуант Сиракюзького університету в ділянці політичних наук.

Романна закінчила Тексас Тек університет у ділянці журналістики, телебачення і радіомовлення. Останні три роки працювала диктором на радіостанціях Одеси, Тексас, а також кореспонденткою телебачення і директором радіомовлення на одній із найбільших радіостанцій в Лаббоку.

Романна є членом 25-го Відділу Українського Народного Союзу.

Ор

Величаве свято Покрови в Мюнхені

У неділю, 17-го жовтня ц.р., відбулося у Мюнхені в українському католицькому соборі величаве храмове свято Покрови Пречистої Богородиці. В цей погідний осінній день церкву вщерть виповнили місцеві парафіяни, а також численно прибулі гості—українці з майже цілої Баварії та з-за кордону, бо в цей день відбулося також посвячення іконостасу та розпису собору.

Чин довершення благословення і освячення іконостасу і настінного розпису церкви довершив перед Архиєрейською Літургією преосвященніший Владика Платон Корниляк, Апостольський Екзарх, в сослуженні присутніх отців. На цьому торжестві був присутній мистець-іконописець проф. Святослав Гординський з братом д-ром Володимиром Гординським, а також мистці-колеги—відомий маляр, вітражист і скульптор Леонід Молодожанин, відомий скульптор Григорій Крук, а також і молодші мистці.

Архиєрейську Божественну Літургію відправив Владика Платон в сослуженні з отцями—о. архимандритом Йоаном Петерсом, о. д-ром Льотарем Вальмюллером, о. Йоакимом Джуджаром, о. Михайлом Шеверногою і о. Михайлом Ґрілем.

Дияконував о. Мирон Молчко, а прислуговували вівтарні дружинники—Петро Лопушанський та Анатолій Марченко. Гарно співав парафіяльний хор, значно скріплений молодими співаками, під управою Дениси Мадяр-Марусевич. Присутні були родичі диригентки—відомий диригент Марусевич з дружиною, а також багато чільних місцевих громадян та чужинців.

Після Євангелії святочну проповідь виголосив Владика Платон, що висловив при цій нагоді свою радість, що довершено в цей празничний день чин благословення іконостасу та церковного розпису настінних ікон; що оце вже шостий рік українська католицька парафія має свою власну церкву в Мюнхені. Владика зокрема наголосив символічне значення іконостасу й ікон, що прикрашують цей собор; що ці ікони повинні пригадувати вірним про істини нашої віри та бути дороговказом в їхньому щоденному житті, а також висловив вдячність ктиторам, які своїми щедрими пожертвами причинилися до успішного завершення побудови і розпису церкви.

Згадав також Владика Платон про трудноші, які треба було не раз перебороти при побудові цього храму на чужині, що вимагало багато зусиль, а зокрема співпраці багатьох чинників, з якими часом нелегко приходилося співдіяти.. Владика опісля висловив свою радість, що серед присутніх є багато нашої молоді, а це є надією і запорукою дальшого існування нашого релігійного життя і нашої парафіяльної єдности, просив присутніх вірних пам'ятати, що найкращий засіб збереження нашої ідентичности на еміграції—це скріплення нашого духового і культурного життя при українських парафіях і закінчив дослівно: „Хто розуміє цю правду і для неї працює, той робить величезну прислугу справі релігійного життя і справі збереження української духовости серед своїх земляків".

Особливою радістю для Владики Платона і духовенства було бачити вірних, які великою кількістю приступили до Св. Причастя.

На закінчення Служби Божої Владика Платон виголосив многоліття Папі Іванові-Павлові II, і Патріярхові Йосифові, а опісля отці виголосили многоліття Владиці Платонові, духовенству та присутнім мирянам, що виконав по черзі хор.

В імені Владики Платона о. Мирон Молчко запросив усіх присутніх в церкві парафіян і гостей на спільну святочну трапезу до парафіяльної залі, яка, на жаль, не могла помістити цим разом всіх присутніх.

Патріяршим гимном закінчено цю величаву святочну молитовну зустріч.

По Богослуженні більша частина вірних і гостей зібралася в просторій, але на цей раз замалій церковній залі. Господарем святочної зустрічі, в імені присутнього Владики Платона, був проф. Володимир Кальваровський, голова Патріярхального товариства на Німеччину.

Святочну зустріч започаткував хор молитвою „Отче Наш", а потім хор ще виконав кілька релігійних пісень, в тому пісню „Пречиста Діво Маріє".

Проф. В.Кальваровський попросив до слова Владику Платона, який подякував присутнім мистцям—проф. С.Гординському і проф. В.Конашевичу, за мистецьке оформлення іконостасу і церковного розпису собору, а опісля ще раз подякував всім ктиторам, що своїми пожертвами причинилися до побудови і мистецького оформлення церкви. Владика зокрема висловив подяку полк. Евгенові Ренові (Побігущому) за те, що він своїми порадами допомагав Владиці в часи будови церкви, а також і Анні Васькан, яка на цю ціль пожертвувала велику суму грошей, за що отримала від Владики Платона Грамоту подяки. Опісля Владика передав грамоту іменування полк. Евгена Рена Лицарем Командором ордену св. Сильвестра Папи; яку полк. Рен одержав від Святішого Отця за заслуги і працю для нашої Церкви. Нагороджений щиро подякував Владиці.

На радість присутніх матерів в народних строях з особливою діточою програмою—піснями і декляміціями—виступив дитячий хор місцевих садочків і дошкілля „Рідної школи" під управою Ярослави Філь.

З промовами з нагоди храмового свята виступали: мґр Антін Мельник, голова ЦПУЕН, який привітав Владику Платона, духовенство, представників установ, товариств і організацій, а зокрема прибулих гостей та всіх присутніх, і висловив надію на нашу суспільну співпрацю для дальшого успішного розвитку нашого місцевого церковного осередку головно для нашої суспільної єдности і для добра нашої молоді.

Про церковне мистецтво, зокрема про значення іконостасу і церковного розпису говорив проф. Володимир Максимович, що висловив признання присутнім мистцям за вдале виконання розпису собору.

Опісля промовляв ректор УВУ, проф. д-р Володимир Янів, який говорив про історичну ролю Церкви в житті нашого народу. Доповідач зокрема наголосив нашу згоду і єдність в цій площині Мюнхені, чим наша громада була прикладом для згоди і інших громад в діяспорі. Доповідач висловив надію, що поминаючи певні різниці віровизнань і наших церковних проводів, ми зможемо спільно разом відсвяткувати тисячоліття хрищення України.

При кінці господар проф. В.Кальваровський подякував всім присутнім за чисельну участь у святочній зустрічі, і зокрема тим, що прибули з-за кордону та з дальших міст Баварії, та рівнож подякував всім паням з ОУЖ та Сестрицтва, що зайнялися важливою сторінкою обслуги присутніх та приготовили смачні страви.

По обіді приграла присутнім українська капеля Задарка з Нового Ульму, яка значно причинилася до піднесення святкового настрою своїм підбором мелодій, а опісля бавила молодь, що залишилася на забаві в залі до пізнього вечора.

Д-р Б.Кузь

Був українець у маратонському бігу

З приємністю стверджуємо, що на фейлетон „Про маратонський біг в Ню Йорку", поміщений 30-го жовтня р., в нашому щоденнику відгукнулися зацікавлені, щоб поінформувати читачів, що був і українець серед 14,000 учасників того маратонського бігу.

Як нас інформують, д-р Тарас Пундяк вже четвертий раз підряд брав участь у тому бігу, а також він вже тричі брав участь у подібному бігу в Бостоні.

Д-р Тарас Пундяк лікар внутрішніх хворіб, син українських переселенців другого покоління, провадить свою широку лікарську практику в Істоні, Пенсильванія, є одружений і батьком двох дітей. Від довгих років він є фанатиком довгих бігів і їх вправляє не лише для власної приємности, але також для їх популяризації серед своїх пацієнтів.

Він переводив також на трасі маратонського бігу певні біо-медичні досліди. Як досвідчений компюторознавець при помочі компюторів, прикріплених до різних частин тіла, він досліджував тиснення крови, віддих, потіння, биття серця, працю мязів у різних фазах бігу. Вислідами своїх дослідів він ділився з іншими бігунами.

Маратонський біг є для д-ра Т. Пундяка великим пережиттям, про яке розповідає зі захопленням. На жаль, серед учасників 68 національностей він не мав змоги найти інших українців.

Д-р Т. Пундяк і його родина є членами 137-го Відділу УНСоюзу. Усі інформації про українця - учасника маратонського бігу ми отримали від відомого активного українського спортовця Льва Штинди, що відгукнувся на статтю з жовтня ц.

Д-р Тарас Пундяк (число К 170) на трасі маратонського бігу в Ню Йорку.

О-ка

Листопадові роковини в Трентоні

Йдучи назустріч нормалізаційним намаганням наших Владик, старанням об'єднаного Громадського комітету міста Трентона й околиці під головуванням інж. Івана Гафтковича, пл. сен. ЧМ, станичного трентонської пластової станиці, цьогорічні 63-ті роковини Листопадового Зриву відзначено в нашому столичному місті у прикладній згоді й у дружній співпраці.

Торжественними Богослуженнями в намірені українського народу та Панахидами за спокій душ листопадівців, що їх відправили у трьох місцевих українських церквах у неділю, 31-го жовтня ц.р., о. протопресвітер Богдан Желехівський, настоятель парафії Пресвятої Трійці, о. протоієрей Микола Галета, настоятель парафії св. Юрія Переможця, й о. митрат, д-р Василь Макух, парох церкви св. Йосафата проповідями у церквах, святочними сходинами, листопадовою збіркою грошових пожертв в користь українських інвалідів (Суспільна Служба Комбатантів у Филядельфії), якою кожного року займаються трентонські пластуни, та святочним концертом-Академією, що відбулася в неділю, 21-го листопада, в парафіяльній залі св. Йосафата, віддано салют світлим роковинам та його творцям.

Програму Академії, що тривала півтори години без перерви, розпочав коротким словом голова Комітету інж. Іван Гафткович. Сумівка Люся Махновська прочитала пропам'ятну листопадову відозву до українського народу, а святочну промову, оригінальну змістом і виголошену гарною українською мовою прочитав ст. пластун інж. Всеволод Онишкевич. Деклямували: Ігор Чучук, сумівець („Львів"—Т.Курпіти), студент університету, ст. пластун Остап Корчмарик („1-го Листопада" Р.Купчинського), одумівки Оксана й Катруся Посеви при супроводі бандури („Листопадові Дні" О.Герети) та понадпрограмово, учениця парафіяльної школи св. Йосафата Ірина Тутко.

Концертову частину програми збагатила своїм виступом колишня солістка хору „Кобзар" (нещодавно виступала у ролі Оксани в „Запорожці за Дунаєм") знаменита співачка сопрано Марія Ясінська-Мурована, що у супроводі акомпаньяменту на піяніні відомої зі своїх власних концертів та як акомпаньяторка хору „Прометей" Ірини Пелех, проспівала „Українська земля" А.Рудницького, „Поклін борцям" А. Вахняника й А. Рудницького, „Героям" А.Гнатишина (вперше у Трентоні), „Думку" Я.Степового, „Замела ніжні квіти зима" М.Дремлюги й „Любіть Україну" М.Фоменка.

Ансамбль бандуристів „Гомін" під мистецьким керівництвом неменше відомого українській публіці упівця—бандуриста Володимира Юркевича, дуже гарно пописався співом та грою на бандурах у піснях „Молитва за Україну" (на жаль, у програмках не було подано автора, чи авторів цієї настроєвої пісні), „Їхав стрілець на війноньку" Р. Купчинського й М.Гайворонського, „Віє буря" Е.Стефанишина й Е. Пасіки й у повстанських піснях „Зірвалася хуртовина" в музичній обробці М.Шварка, „В чорнім лісі" й „Полісся 1943" в музичній обробці Ю.Юрченка (мабуть, таки самого В.Юркевича) та як наддаток на домагання публіки—„Цвіла, цвіла калинонька" й „Гей степами, темними ярами".

Вдячна публіка, що майже заповнила простору авдиторію, гучними оплесками й китицями квітів нагородила свою улюбленицю М.Ясінську-Муровану та симпатичних бандуристів і їхнього завжди молодого та бойового диригента, що вперше за довгі роки концертували в нашому місті.

Академію закінчено українським національним гимном, що його в урочистому настрої проспівали присутні разом з бандуристами на сцені.

Після концерту виконавців програми гостили перекускою члени місцевого 19-го Відділу СУА з А.Бойцун, Я.Лабкою, Ю.Надрагою, Е.Панасюк та іншими у проводі.

(юко)

Влаштували конференцію...

(Закінчення зі стор. 1)

дати гостру критику визнаним еміграцією збіркам віршів В. Янева, Б. Кравцева чи Р. Єндика, хоч напевно знав, що йому це даром не минеться. Політичну проникливість виявив Б. Подоляк, пишучи ще в 1951 році статтю в обороні жидівських літераторів, які працювали в Україні, подаючи і статистику, що з 19 жидівських письменників в УССР переслідування зазнало 17 осіб. З батьківською турботою ставився Б. Подоляк до молодих авторів, наприклад, до Емми Андієвської, про яку писав поблажливо, „як критик і одноразово старший приятель". Відважність і доброзичливість — це були характерні риси Подоляка-Костюка. На останку довідався проф. Струк чому псевдо „Подоляк"? Г. Костюк народився на Поділлі у Боришківцях, звідси і псевдонім.

Третя доповідь — доповідь теоретика літератури проф. д-ра Івана Фізера, прелеґента, який не намагається достосувати свою доповідь до слухача, але слухач повинен на той час стати адептом літератури на зразок студентів проф. І.Фізера на літературознавчих студіях у Ратґерському університеті...Він подав „деякі міркування про літературну критику Г.Костюка", розділивши літературних критиків на три групи згідно їхнього підходу до літературних явищ: „архи", „авзія" і „телос". Ці підходи часами існують окремо, часами в поєднанні, частково накладаючись один на одного. Серед критиків у ЗСА маємо прихильників всіх трьох підходів. Перші шукали джерела, яким була Україна; другі — турбувалися лише структурою, формою твору; треті — бачили мету, майбуття. Найбільше раніше серед українців страждала відсутністю середина — „авзія". Так є і тепер із старшими літературними критиками, як Г. Костюк, для яких є „архи" і „телос", є завжди джерело і мета.

Очевидно, це спрощена схема, і треба було таки бути на залі і прослухати прецікаву доповідь проф. Фізера, слідкуючи за логічною ниткою його розважань, коли він опреділяв Ювілята — „учня Миколи Зерова", в групу першу і третю, зазначаючи тут, що ми, як народ, який має ще виборотн свою державу, цілком закономірно йшли тими двома стежками. „Архи" і „телос" панували майже неподільно в літературній критиці українській і щойно тепер маємо зародки чогось зовсім іншого. Так чи інакше Ювілят може похвалитися найбільшим досягненням свого життя — започаткуванням науки винниченкознавства. „Завдяки Костюкові Винниченко став частиною нашої колективної свідомости", — підсумував проф. І. Фізер.

Завдяки Костюкові Винниченко перестав бути „спричинником української трагедії", як про нього помилково йшла лиха слава на еміграції. А „вдома" — суцільна нагінка, але вже з інших мотивів.

Четвертою, коронною, доповіддю конференції була доповідь проф. Богдана Рубчака з Чикаго, визначного літературознавця, есеїста і поета, також з молодших, який розповів понад сотні присутніх на залі про „Костюка-винниченкознавця", але інакшого дещо критика від того образу, який накреслювали інші автори, що писали або висловлювалися про Ювілята досі. Прелеґент з віртуозністю володів увагою кожного слухача, відкриваючи „справжнього" Костюка, з яким познайомився ще в давні часи в пивниці книжної крамниці „Сурма" в 1950-их роках, у Ню Йорку, коли був ще юнаком. Тоді з уст професора-Ювілята молоденький Рубчак почув передовсім про Винниченка, про якого сам мав лише туманну уяву і ще невиразні знання. Григорій Костюк був „ентузіястичним свідком" величі Винниченка. Тому Б.Рубчак зовсім не погоджується зі словом „об'єктивність", яким деякі шанувальники проф. Костюка стараються його характеризувати. „Це не була в жодному разі об'єктивність", а віра неофіта, велика і всеспалююча. І якраз завдяки цій беззастережній вірі та відданості Костюка до Винниченка, він зміг повернути нам Винниченка, який був „навмисно від нас захований, навмисно закопаний", а тепер став нам близьким. Дотепно через розповідь Б. Рубчака проходить голосівка „О!" Оцей вигук, кругле „О" з піднесеним вгору для емфрази вказівним пальцем, що його почув вперше Б. Рубчак від професора понад 30 років тому, почали ми всі вимовляти, коли читаємо праці Костюка про великого письменника, відкопаного оцією однією людиною для української культури вже назавжди. Яка іронія долі, — казав промовець, — ми закопуємо тут найталановитіших синів свого народу, наприклад, у пивницю „Сурми", де лежать книжки, яких ніхто не читає, — або закопують окупанти нашу еліту в Мордовію...

Доповідач спростував теж твердження, що у Винниченка „політика і література зазублювалися". „Це абсолютно не так", бо Винниченко, на диво, не віддзеркалив своєї політичної діяльности в його літературних творах. Цікаве спростування було про „не-любов" Винниченка до політики, від якої йому хотілося — як Винниченко впевняв, „втікати на хутір і писати-писати"... Але коли настав час отого вимріяного „хутора" Закутка, тут письменник займався вже не художньою прозою, а писав переважно політичні трактати, викладаючи в них свої утопійні ідеї. Виходить, що працювати над літературою було йому найлегше тоді, коли для цього уривав по півгодинки в час його незвичайно бурхливої політичної і громадської діяльности, вміючи геніяльно розмежувати їх. Підпала під „ревізію" блискучого промовця і Франкова фраза про Винниченка, сказана з великим захопленням: „І звідкіля ти у нас такий узявся?!" Проф. Рубчак уважає, що Франко не доказав її, бо далі були б слова: „Від мене, синку, від мене". У Винниченка були предтечі: це і Нечуй Левицький з повістю „Повія", це і Франко з багатьма творами великого Каменяра.

Тут голова конференції проф. Ю. Шевельов, пригадавши з гумором про 20-хвилинне тривання (на жаль, бо таку доповідь можна б було слухати вдвічі-тричі довше), подякував промовцеві „за проникливу, вибухову, поетичну і змістовну доповідь".

З п'ятої доповіді проф. Михайла Воскобійника, що називалася „Історичні і політичні праці Г. Костюка", став перед слухачами Ювілят — визначний совєтознавець, праця якого англійською мовою „Stalinist Rule in the Ukraine" високо оцінена американською і англійською критикою. Цю працю подають в бібліографії своїх творів багато чужих совєтологів. Такі ж цінні інші книжки Г.Костюка без вивчення яких не обійдеться жодний поважний дослідник історії т.зв. „Радянської України" та і всього СССР.

По доповідях був виступ самого Ювілята, який дякував прелеґентам, хоч і збирається він „полемізувати" з деяким з них (з Рубчаком). Зворушений він був увагою тих, хто влаштував йому це духове свято: УВАН і „Слово".

Врученням квітів для дружини Ювілята Раїси Костюк і співом „Многая Літа" для обох закінчено конференцію, після чого ще була гостина-буфет, приготований невтомними О. Радиш і Дімою Комілевською.

Кілька десятків гостей на святкуванні ювілею проф. Костюка, якого багато хто з видатних літераторів уважають своїм Учителем (з великої літери), провели приємно час на обговоренні ориґінальних доповідей, де можна було чути „за" і „проти" таких чи інших насвітлень невсипущої творчости Ювілята, що таки довів своєю „гігантською працею", що і „один у полі воїн".

Серед цих голосів пролунало слушне зауваження сеньйорки-письменниці, визначного прозаїка Докії Гуменної, що ось на конференції ніхто не згадав про великі заслуги Ювілята на полі громадської діяльности, а він був понад 20 некоротких років діяльним головою „Слова", зорганізувавши цю станово-професійну організацію письменників і ведучи її з великою посвятою і вмінням.

ВИЗНАЧНІ ЧОРНІ РЕСПУБЛІКАНЦІ НА ЗУСТРІЧІ з секретарем Будинкового і міського розвитку Семюелем Пірсом минулого тижня висловилися з дозою певного критицизму проти реторики Адміністрації з вістрям проти — на їхню думку — „цивільних прав". Особливо їм залежить на т.зв. „афірмативній акції" та на збереженні бодай приблизної „квоти" в певних ділянках американського життя, де нема репрезентації чорних американців, або їх є дуже мало у порівнянні з білими американцями.

50-літній ювілей 26-Відділу СУА у Дітройті

Один із перших Відділів Союзу Українок ім. Ольги Басараб у Дітройті відзначив 31-го жовтня 1982 року свій золотий ювілей. Це піонери громадського життя на цьому терені. Вже багато із них не залишилося в живих, і їх імена згадано у Божественній Літургії, яку відслужив того ж дня вранці парох церкви Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії в Гемтремку о. Бернард Панчук, в місці осідку цього Відділу.

Після того почався дбайливо підготований святковий Бенкет, завданням якого було відновити у пам'яті присутніх перебіг подій цього діяльного Відділу. Ювілейна програма відбувалася в шкільній авдиторії, про що повідомляли мальовничі запрошення і великого формату Пропам'ятна книжка, зміст якої заповнили привітання, статті про діяльність, грамоти та світлини з життя Відділу, як також життєпис патронки Ольги Басарав та гарна її фотографія.

Державний гимн і гимн Союзу Українок проспівала відома співачка Христина Липецька у фортепіяновому супроводі Марії Лончини-Лісовської. Святкову програму відкрила голова 26-го Відділу Катерина Кобаса, о. Бернард Панчук, ігумен ЧСВВ, парох церкви, провів молитву і поблагословив. Після того відбулася дуже гарна пам'ятна церемонія. Запалено 60 свічок для кожної членки, яка покинула цей світ від початку заснування Відділу. Зиновія Камінська відчитала всі 60 імен.

Тостмайстер Катерина Хом'як, почесна голова того ж Відділу, представила гостей за головним столом і провадила програмою. Ювілейне звітування прочитала секретарка Відділу Зиновія Камінська з якого присутні довідалися про незвичайно успішну діяльність, як теж про всю історію цього Відділу. В ньому було сказано про всі відбуті підприємства, проведені головніші акції, імпрези на протязі п'ятдесяти років. Присутні пройшли разом із звітодавцем перебіг життя і дізналися про всі турботи та гарні досяги в щоденній праці цього Відділу. Були подані всі пожертви, які Відділ будь-коли на щось передавав. А було тих пожертв багато. В першій мірі, на рідні землі переслано на політичних в'язнів, „Рідну Школу", „Просвіту", інвалідів. Тут на місці, коло своєї церкви, Відділ піклувався будовою шкіл, яких в початках ще не було, та віддавав свій гріш на інші національні потреби. Відділ займався в рамках ЗУАДАК-у новими переселенцями.

Учениця Христя Качан, бабуння якої є членом цього Відділу, продеклямувала вірш до теми дня, написаний Катериною Хом'як і присвячений 26-му Відділові Союзу Українок. Випускниця Школи Бандуристів Христя Ляш і Надя Блюй віддіграли на бандурах з професійною досконалістю в'язанку пісень.

До слова прийшла знана в Дітройті й не менше у всьому світі, де живе українське громадянство, д-р Марія Бек. Краще сказати „наша Маруся", бо так її звуть саме члени цього Відділу, якого вона була організатором. Д-р М. Бек — добрий, неперевершений оратор, вона ж громадська діячка і перший редактор „Жіночого Світу", який потім перейшов до Канади і появляється і досі під редакцією Ярослави Зорич. Вона також і діячка в американському політичному житті, зокрема на терені міської ради в Дітройті та професійний адвокат. Була вона при народженні цього Відділу в 1932 році, прожила з членками багато гарних творчих хвилин, що саме і стало основою спогаду.

Присутні з пильною увагою вслуховувалися у її слова, що нагадали образки з минулого прожитого. Вона вже не раз захоплювала публіку. І цей раз на дуже побутовому малюнку природи восени, з її розкішними жовтими листями на деревах і такими ж динями в городах господарів, на тлі цієї краси, величної спокійної гармонії в природі, зуміла порівняти із життям та працею у Відділі, яку виконували із великим вдоволенням члени. Так як господар має радість зі збору тих досягнень природи, таке ж вдоволення мали перші піонери-членки зі своєї громадської праці, яку Відділ, як цілість, виконував, а тепер переливає цю красу у п'ятдесятилітнє ювілейне святкування. Вдале порівняння допомогло їй, а її чистий і бадьорий голос захопив багатьох слухачів. Вона також нав'язала до історії пройдешнього шляху і в гарячих словах відтворила кілька конкретних подій. Постійна муравлина праця у різних обставинах на протязі довгих років, в яких доводилося працювати членам Відділу, — вона, промовець, знайшла для них признання і глибоку пошану.

Христина Липецька, улюблена солістка дуже мелодійним голосом проспівала „Місяцю ясний", уривок з опери „Запорожець за Дунаєм", а потім ще передала по-мистецьки „Жита" музика Андрія Гнатишина. Після рясних оплесків вона заповіла, що наступну пісню присвячує матері свого чоловіка інж. Любомира Липецького, покійній Марії Липецькій, яка була активною членкою цього Відділу від початку свого приїзду до Дітройту аж до самої смерти. І заспівала милий, чутливий „Рушничок", в муз. обробці Платона Майбороди. Тужливі багатомовні слова полонили публіку і залишили глибоке враження. До всіх пісень акомпаньювала Марія Лончина-Лісовська.

Після того Ірина Лончина передала Відділові від Централі СУА грамоту.

Секретарка Відділу Зиновія Камінська прочитала Відзначення, а містоголова Відділу Осадчук передала їх присутнім ювіляткам, які були членами від початку заіснування цього Відділу. Такі Грамоти-Відзначення одержали чотири основниці, які живуть, і сім членок, які були у Відділі п'ятдесят років.

Після того наступили привіти від організацій, товариств та різних установ, після чого голова Катерина Кобаса подякувала виконавцям мистецької програми та всім присутнім за участь, а о. Олександер Биковець провів кінцеву молитву. Співом „Ще не вмерла" всіми присутніми закінчилося відзначення ювілею 26-го Відділу.

Присутні мали змогу оглянути багату виставку із праць та розшуків українки в чужих виданнях: альбоми, вирізки з газет та копії з журналів, назви книжок тощо. Виставку педантно приготовив д-р Іван Бек. Крім того, на тій виставці був альбом із життя і діяльности 26-го Відділу ім. Ольги Басараб.

Комітет святкувань мав ще свій стіл, при якому полагоджувалися справи адміністративні цього Відділу. Приємно вражала гарна українська народна ноша, яку одягнули в більшості члени Відділу, а також і багато гостей. Це гарний звичай і треба його додержуватися.

Михайло Бажанський

Тридцятиліття 13-го Відділу СУА в Честері

У неділю, 17-го жовтня ц.р., 13-ий Відділ СУА ім. Уляни Кравченко відзначив 30-ліття свого існування. Цього дня була відслужена Благодарна Служба Божа в намірені Відділу в церкві Св. Духа в Честері, Па., та зложено квіти на гробах померших членок.

Ювілейний бенкет із програмою відбувся у залі школи при парафії Св.Духа. Бенкет відкрила голова Відділу Т.Рач і попрохала пароха о. шамбеляна П. Липина провести молитву. Опісля п-і Пастушок проспівала гимн СУА. Т.Рач коротко подала звіт із діяльности Відділу за час свого існування. П. Даниленко, представниця Окружної Ради СУА, передала Відділові грамоту від Головної Управи СУА.

Грамоти від 13-го Відділу СУА одержали дві заслужені членки—А.Мінчак та А. Сарахман.

Мистецьку частину програми виконала Е.Белюць при акомпаньяменті композитора Л.Вербицького. Вона проспівала пісні Володимира Івасюка та Л.Вербицького і продеклямувала уривки з історичного роману у віршах „Маруся Чурай" Ліни Костенко.

Бенкет закінчено молитвою, яку провів о. П.Лунів.

Пресова референтка

В ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
моєї Незабутньої ДРУЖИНИ і МАМИ дітям

бл. п.

ПАВЛІНИ БОЙКО

буде відслужена

СЛУЖБА БОЖА
за спокій Її душі

в неділю, 5-го грудня 1982 р., о год. 8-ій ранку, в церкві свв. Петра і Павла в Джерзі Сіті, Н. Дж., як рівнож в Ню Йорку, Н. Й., W. 74th Street, Elizabeth Guild Chapel.

Приятелів і Знайомих прошу згадати Покійну цього дня в своїх молитвах.

ВАСИЛЬ — чоловік
ОЛЬГА — дочка
Д. ІВАН — син
та Родина в Европі

ПОДЯКА

ПАРАФІЯ СВЯТОГО БОГОЯВЛЕННЯ
Ст. Петерсбурґу, Флорида
складає щиру подяку всім Жертводавцям, що зложили свої грошові пожертви на БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД ПАРАФІЇ, замість квітів на могилу

св. п. д-р Галини Носковської Гірняк.

А спеціяльну подяку складає Пані ЛЮСІ АРВИН, яка порадила Покійній в цей спосіб дати підмогу нашій парафії.

500.00 дол. — В. Т. Мек Кефри;
160.00 дол. — Евгенія Пастернак;
по 100.00 дол. — Люся Арвин, Іва Гірняк Чарська, д-р Ірена Гребеняк, Володимир і Богданна Кульба;
по 50.00 дол. — Ірена Базилевич, д-р Галина Врецьона;
30.00 дол. — Марія Калина;
28.00 дол. — Роман Левицький;
по $25.00 — Богданна Худьо, Анатоль і Ярослава Яросевич, Петро і Доротея Кізюк, Михайло і Любомира Пежанські;
по 20.00 дол. — Маріон К. Бурбелла, Йосиф і Євгенія Керлайза, Зеновія Комарянська;
по 10.00 дол. — Стефан Данкай, Богдан Головід, Марія Стасюк, Іван і Юлія Вертипорох.

о. д-р ОСТАП Е. ОРИШКЕВИЧ

Ділимося вісткою, що 23-го листопада 1982 року відійшов у Вічне життя

ІВАН КОМАРНИЦЬКИЙ

народжений 17-го лютого 1900 р. в Синевідську Вижнім, Україна, чотар Визвольних Змагань, довголітній член ОУН, політичний в'язень польських тюрем, сотник партизанки 1939 р., поручник Української Дивізії „Галичина".

РОДИНА

Сповіщаємо Приятелів, Друзів і Знайомих, що

Марія Романівна Семененко

залишила цей світ дня 26-го листопада 1982 року по дуже довгій, тяжкій недузі, прийнявши Найсвятіші Тайни.

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 30-го листопада 1982 р. на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Баунд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

В жалю:

МАРІЯН І ІВАННА КОЦІ, АННА ОРЕЛ, ВАРВАРА БАКАЛО, АЛЛА ДАВИДЕНКО, МИРОСЛАВ й ІРЕНА КОЛТУНЮКИ, МИКОЛА МИСЬКІВ з родиною, ОЛЕНА КАРАЧКІВСЬКА, ЗІНАЇДА МИСИК, НІНА ДРАЙ-ХМАРА

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Вісті СК „Крилаті" СУМ-А Йонкерс

У неділю, 24-го жовтня ц. р.., в СУМ при 301 Палісейд авеню в Йонкерсі, Спортова ланка СУМ „Крилаті" влаштувала спортове прийняття з нагоди здобутого чемпіонату І-ої дружини копаного м'яча у Футбольній лізі східнього дистрикту та дружини учнів, яка здобула перше місце в своїй дивізії в Космополітальній лізі юнаків.

У вщерть заповненій великій залі свято відкрив голова осередку Михайло Бурчак, привітавши понад сотню спортовців та стільки ж батьків і гостей. Після молитви покликано президію, до якої ввійшли представники Крайової Управи СУМ, головний виховник М.Шміґель; спортовий референт Я.Петрик, а також голова спортової ланки „Крилаті" Д.Івасютин; з тієї ж ланки провідники: І-ої дружини — Р.Глушко, 2-ої дружини — Т.Гошко, відбиванкової дружини — М.Барна, дружина юнаків — М. Невмержицький та дружина доросту — С.Голованський.

Голова спортової ланки Д.Івасютин після короткого слова до переведення програми попросив Р.Глушка, який подав перебіг спортового сезону 1981-82 років: І-ша дружина розіграла 18 змагань, з яких 17 виграла, а одні ремісувала з відношенням ґолів 72:12, з того числа 32 ґолі і 12 асист здобув М.Глушко. В цьому ж сезоні І-ша дружина відбула 5 ігор за стейтову чашу, дійшла до півфіналу, в якому програла з дружиною „Мейджор Дивізії" Космополітальної Ліґи вислідом 3:2. У турнірі в закритій залі відбула 9 змагань і зайняла 4-те місце. Потім Р. Глушко в асисті представників місцевих організацій та спортових діячів вручив трофеї таким змагунам: М. Періг, І.Куземчак, С.Дашко, М.Невмержицький, П. Глушко, Р.Козіцький, М. Глушко, А.Соневицький, М.Гошко, Б.Благий, Б.Куцина, В.Сидор, М.Коцура, М.Скірка, П.Дуда, д-р О. Козіцький, В.Коцур і А. Глушко.

Майже усі ці змагуни — це вихованці „Крилатих", які семилітніми юнаками почали змагатися в Німецько-Американській Лізі. Їхнім довголітнім тренером був відомий колишній змагун „України" Львів В.Босий. Більшість тих змагунів кілька років брала участь у Спортових Школах УСВТ „Чорноморська Січ", а пізніше довгі роки — у спортових таборах на оселі СУМ-А в Елленвіллі. Під сучасну пору їх тренером є О.Візел, що кілька років тому приїхав з України. М.Невмержицький, провідник учнів, подав короткий звіт з минулого сезону, в якому його змагуни виграли усі змагання та здобули чемпіонат „Космополітальної Ліґи Юнаків" в групі учнів; він вручив трофеї таким змагунам: П.Барна, Р.Сокіл, В. Невмержицький, В.Бек, В. Мельничук, Б.Іса, М.Куземчак, В.Гак, Б.Уздейчук і Я. Кіцюк.

Провідник відбиванки М. Барна в асисті свого помічника Р.Козіцького вручили трофеї юначкам дружини, що в минулому сезоні здобули чемпіонати: Злету СУМ-А, Здвигу СУМ-А і Спортових Ігрищ Молоді. Склад дружини нагороджених трофеями: Н.Глушко, І.Біланич, В.Климко, Н.Гошко, Х.Глушко, О.Уздейчук, Т.Закутиря, І.Шпинда.

З черги Р.Глушко попросив до слова тренера І-ої дружини копаного м'яча О. Візеля, який після короткого слова в асисті д-ра Шміґля вручив трофеї найкращому змагунові сезону М. Глушкові. Голова осередку і „Крилатих" в асисті представників Крайової Управи СУМ-А вручили пропам'ятні трофеї тренерові О.Візелеві. Відзначили теж пропам'ятними трофеями основника „Крилатих" Р.Глушка та довголітніх працівників цієї спортової ланки — Т.Гошка і В.Коцура. Голова „Крилатих" закрив офіційну частину та попросив присутніх до перекуски, яку приготовили В. Щур і М.Терлецький. Після перекуски всі забавлялися при звуках сумівської спортової оркестри „Буря".

РоҐко

УСО „Тризуб" — „Ерцґебірґе" СК 1:1

Останні змагання осіннього сезону за першість Пенсильванійської ліґи копаного м'яча „Тризуб" розіграв на площі німецького спортового клюбу „Ерцґебірґе" в неділю, 7-го листопада ц.р. Вже в перших хвилинах гри напасник „Тризуба", Санторе, здобув ведення 1:0, і здавалося, що „Тризуб" переможе більшою кількістю ґолів. Одначе господарі, фізично сильніші і швидші, зуміли вирівняти рахунок 1:1. Після цих змагань „Тризуб", відбувши 8 ігор, має здобутих 11 точок і займає перше місце в показнику „Мийджор Дивізії". Одначе основний конкурент „Тризуба", „Баєрн" СК, має 10 точок і ще одну залеглу гру, яка і вирішить долю першого місця осінньої рунди. Резерва „Тризуба" закінчила ремісовим вислідом з резервою німців 0:0. Тепер І-ша дружина має назначену на наступну неділю гру за аматорську чашу.

М.С.

Появилопся 19-те число журналу „Наш Спорт"

Вже появилося з друку 19-те різдв'яне число журналу „Наш Спорт". „Наш Спорт" — це єдиний український спортовий журнал поза Україною. Будучи органом УСВТ „Ч.Січ", традиційно на сторінках 19-го числа журналу поміщено багато матеріялу про широку діяльність Т-ва в господарській і спортовій секціях та особливо про твердиню УСВТ „Ч.Січ", якою є спортова Школа Т-ва. Як і в минулому, в цьому числі журналу поміщено цікаві вістки теж про братні спортові осередки, головно їх дружини з різних ділянок спорту, що брали участь в першенствах УСЦАК і УСЦАК - Схід. Окремий репортаж про СК СУМ-А „Крила" Чикаґо, який святкує 30-річчя, написав відомий наш спортовий журналіст і радіокоментатор Роман Дубляниця. Подана хроніка осягів спортовців України в СССР, Европі і світових чемпіонатах привертає особливу увагу та ще раз доказує, чому російські імперіялісти не допускають українських спортовців репрезентувати Україну окремо. Усі матеріяли ілюстровані фотознімками історичної вартости. Для тих читачів, які зацікавлені триматися молодими, є поданий матеріял фахівця, в якому автор подає практичні вказівки і „секрети", як зберегти молодість, на підставі своїх студій і досвіду вчених світу. Без сміху нема здоров'я, тому і в цьому числі читачі знайдуть гумореску і ілюстровані нотатки гумору. Як завжди, багато місця присв ячено українському організованому спортові — УСЦАК, УСЦАК - Схід.

Дев'ятнадцяте число „Нашого Спорту" має разом 41 сторінку матеріялів і 23 сторінки різдв яних привітів від українських й американських купців, підприємців і професіоналістів, як теж Українських Братських Союзів та наших Кредитівок. На окрему увагу заслуговує поміщене в цьому числі журналу інтерв'ю з недавно прибулим зі Львова тренером Михайлом Рибаком про популярний клюб „Карпати", що його під сучасну пору перебрав спортовий клюб совєтської армії. Це інтерв'ю ілюстроване фотознімками, на яких є колишні визначні футболісти М.Турко і К.Мікльош.

Зацікавлені з віддалених околиць можуть замовити собі це число журналу, висилаючи 2.75 дол., що включає поштову пересилку, на адресу: „Our Sport", 680 Sanford Ave., Newark, N.J. 07106

Мрії...

(Закінчення зі стор. 2)

предків Ґустава, чи в самовідреченні доктора Швайцера, а може в безсмертних творах Джузеппе Верді, що їх він компонував у холоді і голоді?

Крізь голосник лунало: — Приходити негайно на відділ наглої допомоги. Тяжкий випадок, молодий чоловік тяжко побитий в автовому зударі.

Христина побігла коридором, поспішно запинала білий плащ і думала: „Як добре, що Модест не має авта".

У кімнаті біля операційної залі шуміла з кранів вода, це хірурґ і медсестра, поки вдягнуть рукавиці, докладно мили руки. Крізь цей шум Христина чула як Гелен, яку називають „пошта експрес" переповідала почуту від поліціянтів історію.

— Іхало їх двоє дорогим спортовим автом. На перехресті вулиць п'яний водій тяжким автомобілем ударив їх так сильно, що з малого авта майже нічого не залишилося і дуже тяжко поранив чоловіка в автомашині, а жінка яка була з ним, вийшла з цієї катастрофи зовсім не пошкодженою, тільки на білій хутряній накидці залишилися сліди крови.

Передопераційні приготування закінчені. Хірурґ і допоміжний персонал увійшли на операційну залю. Христині раптом здавалося, що стеля, лямпи і все що є в кімнаті ще мить і повалиться їй на голову. Вона почала втрачати почуття дійсности, їй здавалося, що трохи і вона впаде непритомна. На операційному столі лежав Модест. Різкий голос доктора Бравна привернув їй рівновагу і почала відбуватися операція. Христина швидко подавала лікареві інструменти так справно, як вона це робила кожного разу.

Операція закінчена. Хірурґ зробив все що було в його спроможності, а тепер надія на Бога. Христина ще почула голос лікаря: — Здоровий, молодий організм може подолає смерть — і вона, скинувши білий плащ, вийшла з кімнати. Здивувалася лиш, що байдужість заволоділа цілим її єством, тільки голова була така тяжка, наче накладено в неї каміння.

По коридорі нервово ходила молода жінка, тримаючи в руках білу мінкову накидку. Христина пройшла мимо, не зупинившись; думка їй підказувала, що ця молода пані, гарна мов грецька статуя, є напевно сестрою Ґустава Берлінґа.

Експозиція...

(Закінчення зі стор. 2)

виставці — це 300-літній псалтир, величиною Євангелія. Ця 800-сторінкова книга оправлена шкірою з прегарними релігійними композиціями з написом: „Кієвь — Типографія Кієво Печерскія Суспенскія Лавры", це — свідок-документ прадідівської культури нашого народу.

На виставці відвідувачі побачуть на тлі св. Лаври також колишнього президента ЗСА Ричарда Ніксона з дружиною. Виставка багата і її повинна оглянути кожна місцева людина, а особливо наша молодь, і цей обов'язок спадає на наших батьків і вчителів. Цю виставку частинно спонзорує Мишиґенська рада мистецтв.

Д-р Лідія Погорецька

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 5-го ГРУДНЯ 1982 р.

Трентон, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запорозька Січ 245-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в залі Українського Народного Дому при 477 Jeremiah Ave. Просимо чл. прибути. — М. Голінко, гол., М. Мартиненко, секр.

Пів. Бруклин, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва ім. Б. Хмельницького 158-ий Відд., о год. 12-ій дня в домівці УНДому при 173 Північ, 5-та вул. На порядку нарад: звіти Управи, К. Комісії та вибір нової Управи на 1983 р. Проситься членів численно прибути. — Управа Т-ва.

● РІЗНЕ ●

●FUNERAL DIRECTORS●